

ONZE VOGELS

31e JAARGANG No. 5, MEI 1970

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Ussel

De

GEZONDE OUDEN! - GEZONDE JONGEN!

Vloeiende Vitaminen
Vinka

Vooral nu, voor succesvolle kweek, enkele druppels VINKA in het drinkwater. VINKA bevordert de groei van de jongen, verhoogt weerstandsvermogen, brengt en houdt de jongen in prima konditie.

GECO-Labor, Venlo. Gratis folders met vele tevredenheidsbetuigingen!

**„RiGo“ opfok-EIVOER
KLEUR-EIVOER**

„waarborg voor succes“

- * met verse kippeieren.
- * natuurlijke vruchtsappen, waardoor:
- * verhoogde vruchtbaarheid,
- * maximale groei der jongen,
- * TOP-konditie van de ouders.
- * de GOEDE KERN...
GOED VOER.

„RiGo“ Vogelvoerders
Kaatsheuvel,
Gasthuisstraat 21.

NECARECO

voor natuurlijk rood bevat be-
slist geen chemische stoffen.

De levering aan detaillisten in
Nederland wordt verzorgd door ;
STULTIENS'
Groothandel in Dierbenodigdheden
Maaspoort 16b, Weert
Telefoon 04950 32 77-35 79

Amerik elektrisch
kwartelbroed-
mach. voor ca.
18 eitjes,
met handleiding
franko
f. 27,-
inkl. B.T.W.

VAN WAARDHUIZEN
Leiderdorp, Valk Boumanweg 204, Tel. 01710-30837

**U kent
deze problemen...**

- onbevruichte eieren, weinig levenskrachtige jongen
- moeilijke, langdurige rui
- slechte conditie na transport of verplaatsing
- „groenvoer-bezwaren“
- conditieteruggang door weersomslag
- reacties op entingen / dit alles samengaand met verminderde weerstand.

dit is de oplossing:

**dohyfral W.M. extra
voor siervogels**

In de bekende rode verpakking | vitamines + sporenelementen (wateroplosbaar)
produkt van N.V. Philips-Duphar

Met Dohyfral W.M. extra kunnen uw vogels direct extra weerstand opbouwen. Resultaat: snelle conditie-verbetering. Dohyfral W.M. extra is een wetenschappelijk verantwoord vitamines + sporenelementenpreparaat, ontwikkeld door Philips-Duphar, wereld-vitaminspecialisten. Makkelijk te geven (door drinkwater!) - het produkt waarop u volledig kunt vertrouwen.

Inlichtingen: uw leverancier of „De Witte Molen“, Meeuwen N. B. (alleenverkoop voor Nederland)

Ussel

De

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.
Doodt feilloos alle insecten
in huizen, hokken,
kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

HET ORIGINELE

natuurlijke pigmento
liquido voor rode kanaries

IS

Necareco

Het is het niet te overtreffen Italiaanse
product, gebruikt door kwekers in de gehele
wereld, dat honderden imitaties op de
markt heeft.

Vraagt Uw leverancier om het product in
de originele verpakking van 30 of 170 cc.

HET IS EEN PRODUCT GEGARANDEERD
DOOR HET MERK ENCA - ROMA (ITALIE)

A. P. van Gils
Oranjeplein 21 Goirle (Holland)
Telefoon 04247 - 15 79
Vogel- en Dierengroothandel

Wij bieden regelmatig aan:

Mex. pestvogels	35,- ppr
Indigo vinken	17,50 pst
Bruinkop ortelanen	5,50 pst
Witgorsen	10,- pst
Blauwzantjes	7,50 ppr
Blauwgrijze roodst.	9,- ppr
Zilverbekjes	5,- ppr
Bandvinkjes	6,50 ppr
Oranjeakjes	7,50 ppr
Tijgerinkjes	6,- ppr
Napoleons	5,- ppr
Driekleurnonnen	7,50 ppr
Witkopnonnen	8,- ppr
Gale Rietvinken	150,- ppr
Zebravinken Grijs	6,50 ppr
Zebravinken Wit	8,- ppr
Zebravinken Beige	7,50 ppr
Zebravinken Zilvervleugel	12,50 ppr
Zebravinken masker	12,50 ppr
Jap. Meeuwjes	6,50 ppr

Spitsstaart amadines	35,- ppr
Gordelgrasvinken	35,- ppr
Binsen astrildes	35,- ppr
Driekleur pap. amadines	45,- ppr
Roodkop pap. amadines	125,- ppr
Gould amadines	65,- ppr
Bruinborstervink	55,- ppr
Binchonows	50,- ppr
Cerus amadines	35,- ppr
Splendid parkieten	150,- ppr
Bourks parkiet	45,- ppr
Turquoise parkiet	75,- ppr
Roodrugparkiet	45,- ppr
Prachtrosella	175,- ppr
Elegant parkiet	100,- ppr
Stanly ros.	325,- ppr
Valkparkieten	30,- ppr
Halsbandparkieten	25,- ppr
Bonte boertjes	30,- ppr
Kanarievleugel park.	35,- ppr
Pruimkop park.	50,- ppr
Muisparkieten	35,- ppr
Nandayas park.	65,- ppr
Jandayas	75,- ppr
Personates	45,- ppr
Engelse parkieten	50,- ppr
Fischerias	40,- ppr

Rose colliers	27,50 ppr
Terentas	32,50 ppr
Groene pop, met kool	200,- pst
Grijze roodstaart	225,- pst
Mooie middel Beo	75,- pst
Java Beos, groot	200,- pst
Middel Kakatoes	175,- pst
Kleine Kakatoes	135,- pst
Ind. nonpareils	15,- ppr
Mex. nonpareils	20,- pst
Groene kard.	22,50 pst
Roodkuif kard.	20,- pst
Rode kardinaal	22,50 pst
Geelstuit edelz.	11,- pst
Chin. Dwerkwartels	12,50 ppr
Silver kwartels	20,- ppr
Kal. kuifkwart.	35,- ppr
issabel Chin. kwartel	50,- ppr
Jap. kwartels	15,- ppr
Diamantduifjes	20,- ppr
Zilverduifjes	40,- ppr
Zebra-duifjes	30,- ppr
Brunnerkroppers	30,- ppr
Trio Goudfazant	35,- ppr
Opgezette vogels:	
Vlaamse gaaien	20,- pst
Eksters	17,50 pst
Eekhoortjes	20,- pst
Wezels	17,50 pst
Hermelijntjes	25,- pst
Meeuwen	25,- pst
Taling eendjes	22,50 pst
Grote eenden	25,- pst
Bosfazanten	30,- pst
Reekop	125,- ppr
Reekop met pootjes kapstok	150,- ppr

Verder vele soorten op aanvraag.

Verzending onder rembours minimum orders 25,-
kistje 2,-.

Wij vragen speciaal Australische prachtvinken,
parkieten en verders regelmatig andere vogels
voor onze EXPORT.

's WOENSDAGS ZIJN WIJ GESLOTEN. 's Zondags
van 10 tot 2 uur geopend.

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 56137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, Telefoon (010) 261990.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

2e Secretaris: J. M. Hoebars, Hooftstraat 5, Horst, Telefoon (04709)-1264.

2e Penningmeester: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

Leden: C.E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

W. G. Oonk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05750)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2978.

Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, Telefoon (030)-761208.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom.
Postbus 74, gironr. 1148324, telefoon (01640) 5007.
Geopend: 8.00 - 17.30 uur, Zaterdag gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling. Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 12,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

Adressen speciaalclubs N.B.v.V.

Nederlandse Parkieten Club

Secretaris: H. L. L. Hoedemaker, Coba Pulskenlaan 14, Tilburg, Tel. 04250 - 3 57 47.

Penningmeester: J. Slabbekoorn, Bavelselaan 271, Breda, Postgiro 1113355, Ned. Middenstandsbank Breda. Bij betaling vermelden nr.: 85.68.71.237 t.n.v. N.P.C. Contributie f 12,50 per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: B. L. v. d. Stroom, Mgr. Dr. H. Poelstraan 1, Amstelveen-Bovenkark.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. d. Rijn, Postgiro 43984 Coop, Raiffeisenbank Alphen a. d. Rijn, t.n.v. N.Z.C. Contributie f 10,— per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaresse/Penningmeesteresse: Mevr. M. Th. Paape-v. Mourik, Officiersweg 24, Epe (Gld), Postgiro 884085. Contributie f 10,— per jaar.

Inlichtingen, opgeven nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend bij de betreffende speciaalclubs.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling
Binnenland f 10,— per jaar. Buitenland f 11,— per jaar.
Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen — leden en abonnees op „Onze Vogels” van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,— per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.

Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

31e jaargang no.5, mei 1970
oplage 45.000 ex.

Redactie:

C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, tel.: (01640) - 6314

P. Rijnders, Kometenlaan 81, Bilthoven,

tel.: (030) - 782761

Chr. Walraven, Abt Ludolfweg 136, De Bilt,

tel.: (030) - 761208

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 1 juni 1970.

INHOUDSOPGAVE

pag.

De oranje-rood isabel schimmel	197
Pruimkop parkieten	200
„Vreemde dingen”	203
De harzerzangkanarie	205
Twaalf miljoen vogels moeten sterven	206
Nuttige wenken bij de kanariekeek	207
Melba astrilden	209
Dierenbescherming	210
De grote lijst	212
De keizer pinquin	214
Ervaringskrabbels	215
De rode druppel-astrilden	216
Vogels van de Peelhei	218
Australische kuifduiven	220
Geelkop gould-amadines	221
Vederstructuur, deel 2	224
Nieuw systeem tegen waterverontreiniging	225
De geschiedenis van de kanarievogel, slot	226
De emu	228

Voorpagina: Grote Lijster, zie artikel op pagina 212

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 89 — Schiedam — Tel. (010) 260640*

Ussel

De

De oranje-rood isabel schimmel

(door W. Spijker)

Bij een vorige gelegenheid hebben we al beken aan welke eisen de tegenpool van deze vogel, de or.r. isabel moet voldoen. Aangezien ook de oranjerood Isabel Schimmel de volle aandacht waard is, gaan we nu eens bezien aan welke eisen deze variatie moet voldoen.

Zoals bij elke gepigmenteerde, komt ook bij deze vogel het pigment weer op de eerste plaats. De or.r.isabel schimmel moet een zo licht mogelijke bestreping hebben. Zo kort en smal mogelijk. Dit geldt niet alleen voor de streepjes op het rugdek, de streepjes in de flanken moeten van dezelfde hoedanigheid zijn.

Ja zult u zeggen, dat is allemaal gemakkelijker gezegd dan gedaan. En daarmee heeft u dan volkomen gelijk. Echter het fokken van vogels welke bijna of geheel aan de gestelde eisen voldoen is dan ook echt wel een staaltje van fokkerskunst. Dikwijls het resultaat van jaren hardnekkige specialisatie.

Dit laatste is dacht ik ook het grote verschil met de fokkers welke het zo nauw niet nemen. Er zijn fokkers welke ieder jaar weer opnieuw vo-

gels van zeer goede klasse weten te brengen, terwijl anderen maar steeds in de grote middenmoot blijven hangen.

We moeten goed bedenken dat het fokken van topvogels beslist geen sinecure is. Normaal gesproken is het welhaast uitgesloten dat we in één jaar tijds ideaal vogels kunnen fokken. Kennis en inzicht, feeling zo u wilt, zijn hierbij onontbeerlijk.

Helaas plegen zich nog veel te weinig liefhebbers in de voor hen toch zo belangrijke materie te verdiepen. Men vat e.e.a. dikwijls zo gemakkelijk (evt. te vertalen als gemakzuchtig) op, totdat... men de keurbriefjes in handen krijgt. Dan is het de keurmeester die er weer niets van weet en veel te weinig punten geeft. We zien dan aspirant kampioenen droefgeestig naar hun vogeltjes staren. Voor hen werd hun droom geen werkelijkheid. Nu is dromen op zich zelf niets abnormaals... als we maar op tijd wakker zijn. Die tijd dan ook gebruiken om op z'n minst aan de weet te komen hoe het vogeltje dat wij zelf hebben, er uit moet zien. Aan de hand van de standaard eisen, de vogel naar waarde te leren schatten.

Iemand die niet bereid is om erop te zitten „als een bok op een haverkist“, zal nimmer tot de topsport doordringen.

Gelukkig zijn er ook vele liefhebbers die wel bereid zijn zich een beetje in te spannen. Zij zijn het die we ieder jaar weer in de voorste geleederen aantreffen. Als pikeur op hun terrein, hebben zij hun vogel al terdege bekeken en weten al zo ongeveer welke de op of aanmerkingen zullen zijn.

Een liefhebber welke zich in zijn vogels verdiept, zal b.v. opmerken dat we bij nagenoeg elke kanariekleur te maken hebben met specifieke man en pop type's. Hij zal ook opgemerkt hebben dat het bij de ene kanariekleur de man is, en bij een andere kleur specifiek de pop, welke het ideaalbeeld het meest benadert.

Over het algemeen kunnen we wel stellen dat mannen een hardere kleuruiting dan de poppen hebben. Daar de isabelkleur juist zacht moet wezen, begrijpt u natuurlijk al, dat het hier veelal de popjes zijn welke de mooie, zachte isabelkleur

Wessel

De

het meest benaderen. De streping van de mannen is meestal iets harder.

Waar we het tot nog toe over de kleur hadden gold het de hoofdkleur, de kleur van het pigment. De bijkleur, in dit geval het oranje-rood, heeft ook zo z'n eigen problemen. De man - pop uiting springt hier ook duidelijk in het oog. Veelal zijn het de mannen welke het meest hard, zo u wilt, diep van kleur zijn.

Zo bezien zouden we het zachte pigment van de pop en het diepe oranje-rood van de man in één vogel moeten hebben. Maar, dan nog zijn we er niet. We hebben ook nog te maken met de schimmelfactor. Met de schimmelfactor bedoelen we de witte waas welke over veel vogels ligt. Deze witte waas, de schimmel dus, komt in verschillende gradaties voor.

Hoe langer de bevedering van een vogel is, hoe minder kans is er dat de oranje-rode kleurstof tot in de uiterste topjes van de veren door kan dringen. Is de bevedering kort, dan zal de kleurstof wel tot in de toppen doordringen en zal de kleur intensief zijn.

Een oranje-rood isabel schimmel heeft dus een langere bevedering dan een or.r.isabel(int.).

Daar nu de mannen in de regel een sterkere kleuruiting hebben, zullen deze meestal minder schimmel (meer or.r.) bezitten dan dat dit bij de popjes het geval is.

Bij de intensieve or.r.isabellen zijn het bijna steevast de mannen welke op een t.t. het best uit de bus komen. De intensieve popjes laten bijna zonder uitzondering, toch altijd nog een beetje schimmel zien, voornamelijk op de rug. We zeggen dan, die vogel is nog iets te melig. Hierdoor ontbreekt bij die popjes nu net de kleur helderheid welke vereist is.

Door de verminderde helderheid van het oranje-rood krijgt het, vooral bij poppen, aanwezige bruine feo-melanine, de kans nog meer tot uiting te komen. Hierdoor wordt het totaalbeeld te bruin.

Mag er volgens de standaard bij de or.r.isabel absoluut geen sprake zijn van zelfs maar licht schimmel (meligheid), de or.rood isabel schimmel — moet — een bepaalde graad van deze schimmel bezitten.

Een goede schimmel vogel moet ongeveer net zoveel witte als oranje-rode kleurdeeltjes bezitten.

Verder wordt vereist dat deze schimmel over het gehele verenpak zo gelijkmatig mogelijk verdeeld is, dus van kop tot staart een gelijkmatig oranje-roodwit patroon.

Bij de vogel op de kleurplaat is dit lang niet het geval. U ziet dat de kop en in iets mindere mate ook de borst, veel te weinig schimmel laten zien. Deze vogel is dan ook zeker een man.

De streepjes op de rug zijn ook wat aan de grove kant; wat lang en breed. Bovendien zouden deze streepjes nog wel wat lichter van kleur kunnen zijn, dus minder bruin. Onder de vleu-

gels is nog juist een lichte flanktekening waar te nemen. Zo te zien één lange streep terwijl het meerdere kortere streepjes behoren te zijn.

We moeten steeds waakzaam blijven dat deze flank-tekening niet verloren gaat. Een vogel welke geen of bijna geen flank tekening bezit zal in de rubriek pigment hiervoor punten aftrek krijgen. Liever de streepjes een weinig donker dan helemaal niet aanwezig.

Doordat de bevedering bij de schimmel-vogels iets langer is dan bij de intensieven, mogen de streepjes bij de schimmels in verhouding een weinig breder zijn dat dit bij de intensieve het geval is. Maar nooit grof.

De vogel op de kleurplaat is een z.g. half intensieve, en als zodanig geen topvogel voor de t.t. Deze man is echter wel een goede fokvogel. Hij is b.v. zeer geschikt om hem aan een intensief or.rood isabel popje te paren. De kans is groot dat er dan goede intensieve jongen uit geboren zullen worden.

Deze vogel is echter ook geschikt voor het fokken van goede schimmelvogels, mits we hem een popje geven welke meer schimmel bezit.

Het voordeel van de paring half intensief x schimmel is dat de bevedering mooi gesloten blijft. Vogels met een zware schimmelfactor zitten in de regel erg los in de bevedering, laten hierdoor ook maar weinig kleur zien. Dergelijke zwaar schimmelvogels kunnen we eigenlijk maar beter geheel uitsluiten.

Voor het fokken van goed isabel is m.i. de paring isabel x isabel het meest aan te bevelen. Een paring welke eveneens goede resultaten kan geven is een isabel verervende Agaat man x isabel pop. Deze paring kan ons zowel goede isabellen als agaten opleveren. Beide kleuren in zowel mannen als poppen.

Een derde mogelijkheid is dan nog de paring isabel man x agaat pop.

Hieruit zult u ook agaten en isabellen fokken. Het grote verschil met de vorige paring is echter dat jonge agaten mannen en jonge isabellen zullen zonder uitzondering allen poppen zijn.

Bij het samenstellen van onze fokparen dienen we er steeds weer rekening mee te houden dat de streepjes van onze jonge isabellen zo licht mogelijk van kleur, fijn en kort moeten worden.

De agaten en de isabellen bezitten beide de z.g. 1e reductiefactor, hierdoor komt het dat de isabelkleur zo mooi licht kan zijn. Or.r.bron en or.r. bruin bezitten deze 1e reductiefactor niet, vandaar dat we deze kleuren niet zullen gebruiken voor het paren aan de oranje-rood isabellen, de kleur van de streepjes zou er alleen maar slechter van kunnen worden.

Alles bij elkaar genomen is het echt nog niet zo gemakkelijk om topvogels te fokken. Ik zou ieder wel op het hart willen drukken, leer tenminste de kleuren welke u zelf fokt goed kennen. Voor wat

vervolg op pagina 199

HET VEREN PIKKEN

Uw redactie ontving van de heer B. de Jooide uit Wijk en Aalburg een schrijven dat bovenstaande titel als onderwerp had. Een overigens zeer goed kweekkoppel valkparkieten had de vervelende eigenschap om hun jongen steeds kaal te pikken, zodat zij als onogelijke gedrochten het nest verlieten. Dat pikken hield aan totdat de jongen, zelfstandig zijnde, apart konden worden gezet. Omdat in diezelfde voliëre ook een koppel witte rijstvogels kwam te wonen, welke eveneens tot uitbreiding van hun nageslacht overgingen, besloot de eigenaar, toen er eenmaal jongen waren, rijst bij te voeren. Hij mengde 500 gram droogkokende gebroken rijst door een normale emmer zaad. Naast het feit dat de jonge rijstvogels voorspoedig opgroeiden, verdween ook het verenpikken bij de valkparkieten. Misschien kunt u met deze tip uw voordeel doen.

Op een andere vorm van „veren pikken” werden wij attent gemaakt door de heer H. Haan uit Veendam. Hij weet dat het plukken van de jongen door diverse kwekers wordt toegepast. Het is een probleem waarmee hij het met zichzelf niet eens is. Als vogelliefhebber en lid van de dierenbescherming vraagt hij zich af of dit wel de juiste weg is om tot resultaten te komen. Natuurlijk zo schrijft hij, is iedereen vrij om zijn liefhebberij zo uit te oefenen als hij zelf verkiest en is ieder verantwoordelijk voor de manier waarop hij dit wil doen. Hij wil echter graag reacties vernemen op deze wrede manier van kweken en hoopt nu dat het pro en contra van deze materie ook eens door deskundigen zal worden toegelicht.

DAG ZEBRAVINK...

Deze wat komische aanhef slaat op een brief die wij ontvingen van de heer C. L. van den Hoven uit Souburg. Een brief die overigens verre van vermakelijk is. Schrijver is een verwoed zebra-

vinkliefhebber. Door verhuizing en diverse andere omstandigheden heeft hij een slecht kweekseizoen achter de rug. Toch gelukte het hem nog om enkele vogels te kweken en daarmee mee te doen op diverse wedstrijden. Zijn laatste wedstrijd was de bondskampioenschappen in Rotterdam. Met recht was hij er trots op dat een van zijn zwartmaskers aldaar werd gewaardeerd met 89 punten. Tien minuten vóór de sluiting stond zijn vogel nog gezond en wel op de tentoonstelling. Toen hij na een half uur na sluiting deze wilde afhalen was hij verdwenen. Tot op heden heeft hij zijn vogel nog niet terug. Juist deze vogel was voor de komende kweek onmisbaar en iedereen begrijpt nu wat dat wil zeggen. Hij doet een beroep op de persoon die zijn vogel heeft en verzoekt deze hem met of zonder ring te doen toekomen, waarna hij de zaak als afgedaan beschouwd. Kweeknummer AH 57, ringnummer 7. Voorts stelt de schrijver voor om het terug geven van de vogel op de bondskampioen op een andere wijze te organiseren. Dit zal wel iets meer tijd vragen, maar, zo sluit hij, de ware liefhebber zal dit er voor over hebben, want het is in zijn eigen belang. Wij merken hierbij nog op dat wanneer inderdaad iedereen het belang hiervan zou inzien, dit de organisatie enorm zou vergemakkelijken. En wat uw vogel betreft; dat de sportiviteit het moge winnen.

vervolg van pagina 198

De oranje-rood isabel schimmel

betreft de erfelijke basis waarop e.e.a. berust wil ik u graag verwijzen naar de zeer leerzame artikelenserie van de heer Veerkamp. Deze artikelen zijn opgenomen in de jaargang 1968 t/m 1969, en door iedereen te begrijpen.

Voorts wil ik u nu al wel verklappen dat er zeer binnenkort begonnen wordt met een artikelenreeks waarin zoveel mogelijk alle kleuren besproken zullen worden, van groen tot isabel, klassiek, pastel en opaal, zowel in goud, zilver en or. rood. Zelfs de ino's zullen aan bod komen. De redactie beschikt momenteel over een groot aantal unieke kleurplaten, speciaal voor Onze Vogels vervaardigd. Hierdoor is het mogelijk dat bij ieder artikel een kleurplaat van de desbetreffende vogel geplaatst kan worden.

„Onze Vogels” stond al aan de top, maar ik ben er zeker van dat straks niets en niemand ons lijfblad nog kan evenaren.

Van alle artikelen zou u zelfs een boek kunnen maken. Dit alles een reden temeer om ook uw nog niet georganiseerde vogelvrienden lid te maken van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.

MIJN KWEK MET..

pruimkop parkieten

Beschrijving:

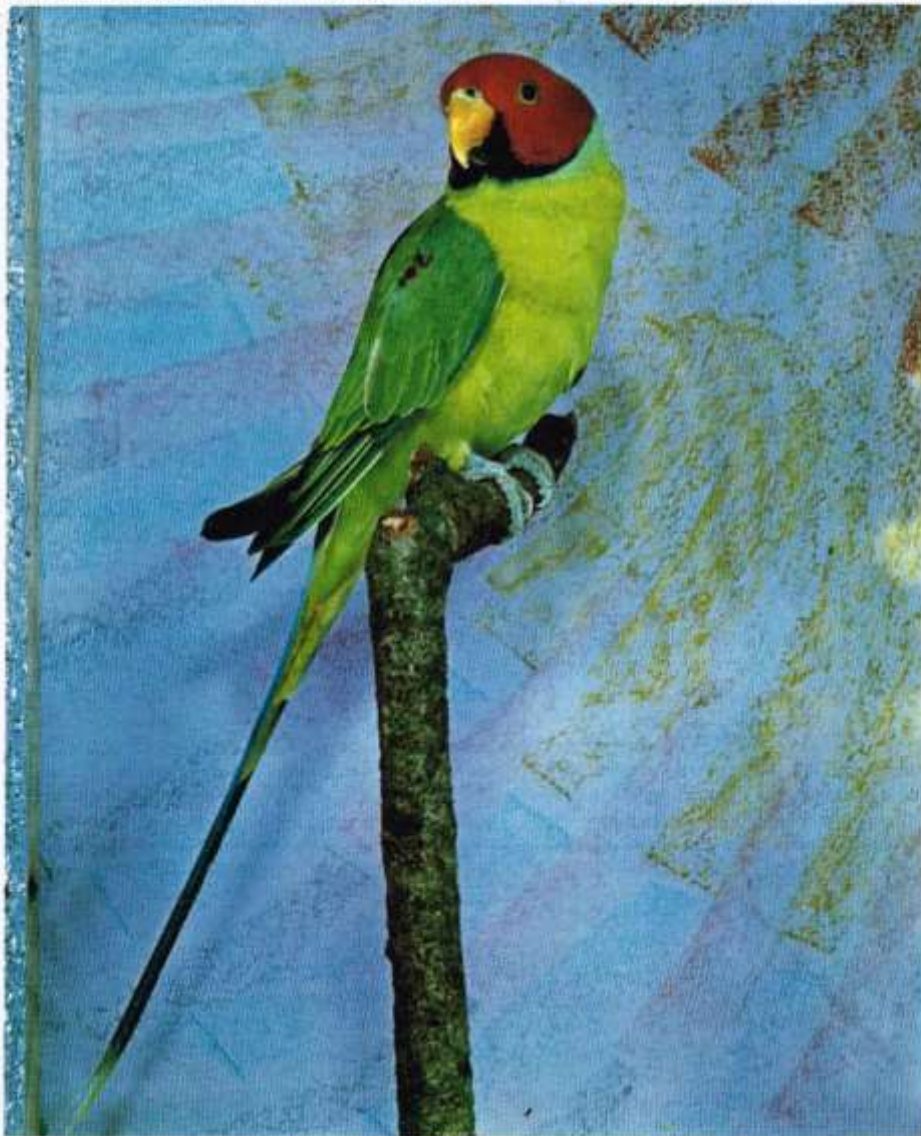
Latijnse naam: *palaeornis cyanocephalus*, herkomst; India — Ceylon. De grote van deze slanke vogels is van kop tot staart 35-38 cm, waarvan de staart zo'n 20 cm. inbeslag neemt. Man en pop zijn beide groen, waarbij de man een rode

kop heeft, blauw overwaasd, met zwart bandje in de nek, tevens op de vleugels een roestbruine vlek.

Pop: met grijze kop, geen vlekken op de vleugels, staart bij beide van groen overlopend in blauw aan de uiteinden wit die bij de pop enkele cm. korter is dan bij de man.

Iedere vogelliefhebber die reeds enige jaren ervaring heeft in onze mooie sport, zal moeten beamen dat het spreekwoord, „de aanhouder overwint“, op het kweken van verschillende vogelsoorten van toepassing is, zo ook op dit kweekresultaat met de pruimkoppen.

In 1957 kocht ik een gegarandeerd koppel bij een handelaar. Een jaar later bleek echter dat die garantie weinig waarde had, want de zoge-

naamde pop bleek een jonge man te zijn. Eerst kwamen de roestvlekken op de vleugels door en daarna kreeg hij de mooie rode blauwoverwaasde kop. Terug bij de handelaar heb ik de oude man geruild voor weer een pop, of dit werkelijk een pop was, heb ik nooit gecontroleerd want 3 weken later was ze dood, weg garantie!

Enige maanden later kon ik een jonge vogel bemachtigen, met het risico dat ook dat weer een man was, en inderdaad bleek dat bij de volgende rui, na een jaar dus, zo te zijn, het was inmiddels winter '60-'61.

Eindelijk in voorjaar '61 bracht een kennis een pop voor me mee, no 4 dus inmiddels, van de vogelmarkt in Antwerpen en direct was aan de man te zien dat dat inderdaad een pop was. Hij ging te keer voor z'n nieuwe ega dat het een lust was, met de kop naar beneden al zingend liep hij om de pop heen te draaien en te buigen en al spoedig liet ze zich door hem voeden.

Mijns inziens was dat dus geen directe import, want ze was erg vlug gewend aan haar nieuwe omgeving, en ook het nog soms kille voorjaarsklimaat deed haar niets. Na een week in het nachthok gehuisd te hebben, liet ik hen in de volière en ze sliepen sindsdien ook niet meer binnen.

Dat jaar hebben ze niet gebroed, begrijpelijk ook, maar ja met ongeduld hou je ze toch steeds in de gaten, vooral als ze zo nu en dan in het blok duiken.

Voorjaar 1962: begin april broekblok opgehangen, reeds na 1 dag was ik de pop enkele uren kwijt, en na eerst de grove turfmolm wat fijner geknaagd te hebben, waren er na drie weken drie eitjes. De vogels, vooral de pop, waren erg schuw, nestcontrole heb ik daarom niet meer toegepast tijdens het broeden. Daardoor wist ik niet precies de broedtijd, maar vier weken na de eerste nestcontrole waren er jongen, te merken aan gepiep en aan de man die nu meer en langer in het blok bleef bij moeder en kroost. Helaas, ongeveer een week daarna kwam de pop het blok uit en ging er niet meer in terug. Oorzaak? bol zitten, ziek dus. Wat nu?? Bij nestcontrole bleek dat de drie jongen goed gevoed waren, de man had dus de jongen alleen verzorgd en hield ze tussendoor nog warm ook. Er zat niets anders op dan de pop in de ziekenkooi te plaatsen, waarin ze de volgende dag reeds dood lag. De man reageerde op de afwezigheid van de pop nauwelijks. Hij voedde de jongen goed en bleef ook 's nachts in het blok. Ik kreeg hoop dat de man het alleen zou redden, maar ik had mis gehoopt, de volgende dag had pa z'n kroost dood gebeten! Hij vond het blijkbaar een te grote opgave.

Al met al kon ik nu weer helemaal opnieuw beginnen.

De man was inmiddels vijf jaar in m'n bezit, ik neem aan dat hij ongeveer een jaar oud was toen ik hem voor pop kocht, omdat het nog een jaar duurde voor hij op kleur kwam, dus moest

hij nu ongeveer zes jaar oud zijn.

Van 1962 tot febr. '68 heeft hij als weduwnaar in de gezelschapsvolière geleefd. In die tijd probeerde hij wel eens amoureuze betrekkingen aan te knopen met een groenling pop maar die liet hem zonder meer een blauwtje lopen.

In die periode heb ik weinig moeite gedaan om een pop vast te krijgen een beetje ontmoeidigd als ik was. In winter '67-'68 kreeg ik een adres van een importeur in Lochem die me er waarschijnlijk wel aan kon helpen. Eerlijk gezegd was ik nog niet bijster enthousiast. Getelefoneerd en inderdaad moesten er pruimkoppen binnen komen. Ja ook gegarandeerde poppen, maar dat verhaal had ik al meer gehoord. Voor alle zekerheid heb ik toen twee poppen besteld en tot eer van die importeur moet gezegd worden dat het werkelijk allebei poppen zijn. Begin maart '68 kwamen ze hier per trein aan.

Met de acclimatisatie heb ik geen enkele last gehad. Ze werden ondergebracht in een overdekte volière van 8,- bij 2,- m. bij 2,10 m. hoog, waaraan een nachthok van 3,- bij 1,50 m. bij 2,20 m. hoog.

De buitenvolière is in de winter dicht gezet, rondom met rekken waarop gewapend plastic is gespannen. Deze rekken kunnen naar gelang de temperatuur is, gemakkelijk verwijderd of aangebracht worden, zodat het nooit erg koud is in de buitenvolière. Dit in verband met de bevolking die er in leeft o.a. spitsstaarten, gordelgrasvinken, bichenows, kleurkanaries, brillenvogeltjes enz.

De inmiddels twaalf jarige man had het dus nu weer bijzonder druk gekregen met het hof maken van z'n beide nieuwe ega's, maar al gauw had hij z'n keus bepaald en werd de andere pop verjaagd. Die heb ik toen uitgevangen en bij een andere liefhebber ondergebracht waar ze nu samenleeft met een jonge man die dit jaar op kleur is gekomen.

In 1968 heeft mijn koppel niet gebroed, wat ik ook niet verwachtte.

Voorjaar 1969 op zaterdag 1 maart heb ik hun blok geopend, het blok hing er al sinds de pop in de volière kwam maar het vleggat had ik afgesloten. Nog dezelfde dag gingen beiden op inspectie uit, en 5 maart kwam de pop er niet meer uit. Ik heb nooit geen paring waargenomen; misschien in het blok? Het is een prachtig gezicht als de man het popje het hof maakt. Op een 2,- m. lange horizontale zitstok, die hij al zingende en buigende helemaal heen en weer loopt, tot ze samen een vreugdelied aanheffen, waarna de man haar gaat liefkozen en voeden. Plotseling vliegt dan de pop op en duikt het blok in, waarna de man haar volgt, zodat ik aanneem dat de paring dan in het blok volgt.

Bij nestcontrole op 8 maart nog geen eitjes, alle grove turfmolm was fijn gemaakt, op 18 maart blijken er 5 eieren te zijn, 1 ervan is bijzonder groot en blijkt later onbevruucht te zijn. Op 28

maart moet ik een gevaarlijk karweitje doen in het blok. In het valkparkietenblok en ook bij de bruinoorparkieten deed ik altijd zo'n 8 cm. grove turfmolm in het blok met daaronder een stuk schuimplastic van 5 cm. dik. Dat werkte altijd prima om het vocht vast te houden, en die parkieten beten dan de bovenste laag turfmolm fijn en groeven niet dieper. Dit had ik bij de pruimkoppen ook gedaan, maar mevrouw pruimkop groef veel dieper en beet heel het schuimplastic in kleine stukjes met als gevolg dat het halve blok gevuld raakte met fijn schuimplastic. Als men dat uit elkaar trekt houdt men van een klein stukje een grote hoop over. De eieren waren wit, het schuimplastic geel, zodat ze die nog wel konden onderscheiden, maar ik was bang dat wanneer de jongen uitkwamen, ze deze, ook gele kuikentjes, niet meer zou kunnen vinden tussen al dat spul, dus moest er iets gebeuren.

Pruimkoppen zijn vrij schuwe vogels en bij mij vooral de pop. Bij nestcontrole ging ze echter nooit uit het blok. Ze kroop dan in een hoekje, zodat ik toch de eieren kon bekijken.

Nu moest ik echter met m'n hand in het blok en ook dat lukte zonder kleerscheuren. Ze kroop weer in een hoekje zodat ik de eieren weg kon nemen en toen het schuimplastic. Er kwam een halve emmer van dat spul uit. Eitjes terug op de overgebleven turfmolm en afwachten. Ik spoot nu elke dag met de bloemenspuit door het vlieg-gat naar binnen om de zaak goed vochtig te houden, want ze moesten toch zo ongeveer uitkomen. Ja hoor 2 april 2 jongen + 3 eitjes, 5 april 3 jongen + dat grote ei, eentje was er dus foetsie.

Jongen: vleeskleur, met geel dons dat na anderhalve week geheel weg was. Op 11 april heb ik de eerste twee geringd en twee dagen later no. 3, de pop verliet nu met tussenpozen het nest terwijl de man het druk had met heen en weer vliegen naar zowel de jongen als de pop met voedsel.

De man broedde niet, maar twee nachten nadat de eerste jongen uit waren bleef hij 's nachts ook in het blok, terwijl hij er anders boven op sliep.

Na 10 dagen gingen de ogen open en kwamen de slagpennen door. Ze bleven verder kaal tot ze drie weken waren en de vleugels bijna compleet. Daarna kwamen de jongen voor het vlieg-gat kijken en 41 dagen na het uitkomen vloog het eerste jong rond en de volgende twee dagen de andere twee. Ze vlogen snel en onbeheerst omdat ze erg schuw waren en gingen niet meer terug in het blok.

Kleur: geheel groen als de ouders, kop iets lichter groen, staart wat korter dan bij de pop.

Ze werden door man en pop gevoed en toen ze zeven weken waren begonnen ze vers onkruid en fruit te snoepen. Op 14 juni heb ik voor de laatste keer gezien dat ze door de man gevoed werden. Ze waren toen dus al 2 ½ maand oud.

De ouders lieten het dit jaar bij één broed.

Op 23 oktober ging helaas het derde jong dood aan spoelwormen. Dit volgens het laboratorium. De andere vogels heb ik direct een kuur van de dieren-arts gegeven en het heeft verder geen slachtoffers gekost.

Na de jeugdruï toen ze zes maanden waren, veranderde hun groene kop in grijs en leken ze dus geheel op de pop. Alleen de staart bleef een paar cm. korter. Bovendien is het grijs van de kop bij de één iets lichter dan bij de ander; misschien een koppel? ?

Zowel man als pop zingen een eigenaardig lied; als een soort vioolmuziek. Daaraan kan men de jonge vogels dus ook niet seksen, want soms vormen ze met z'n vieren een orkest dat aardig wat geluid voortbrengt maar nooit storend is.

Even samenvattend de behandeling en het broedproces:

Het voedsel bestond, ook in verband met voorsomschreven bevolking uit: kanariezaad, gemengd tropisch zaad, grote parkietenzaad met extra zonnepitten en paddi. Verder dagelijks vers onkruid o.a. paardebloem, vogelmuur, lepel-diefje, kortom alles wat ik maar kon vinden, een flinke snee oudwitbrood met water en één theelepeltje Protifar, een eiwitrijk vetarm poeder waar ik m.i. goede resultaten mee behaal. Elke dag vers gekiemd zaad, eivoer, fruit, (appel, peer, sinaasappel en mandarijn). Voorts is altijd beschikbaar een fonteintje water met druivensuiker en een fonteintje verdunde honing en elke dag vers bad- en drinkwater. Ook twee keer per week enkele verse wilgentakken waaraan ze graag knabbelen, evenals groenvoer (sla, witlof e.d.)

Van alles wat ik opgenoemd heb eten of drinken ze. Ik heb nog wel ander fruit geprobeerd en meelwormen, maar die moesten ze niet.

Broedblok: vierkant, inwendig 17 x 17 cm. x 40 cm. hoog, vlieg-gat 6 cm., 30 cm. boven de bodem.

Er waren nog twee grotere blokken in de volière aanwezig, maar daar heb ik ze nooit in gezien. Het blok hing met bovenkant zo'n 20 cm. van de bovenkant van de volière, zodat de vogels er bovenop konden zitten, wat vooral de man veel deed.

De volière is beplant met liguster, vlier en buxus die ze aardig met rust laten, als ze maar vol-doende groen en takken krijgen.

Broedtijd: 24 à 25 dagen; pop broed alleen.

De man voed de pop weer en toch verdragen ze de jongen nog goed bij zich, hoe lang wil ik even aanzien, maar als straks de broedtijd weer aanbreekt haal ik ze toch maar uit elkaar.

Het zijn mooie vogels, die geen enkele andere vogel kwaad doen, behalve andere grote parkieten. Heel hun doen en laten is levendig en interessant. Ieder die het geduld op kan brengen en bij zijn kleine vogels ook eens een koppel grote parkieten wil houden, kan ik ze dan ook warm aanbevelen.

men hoort
en
ziet soms

vreemde dingen.....

... al dat gemodder met die
atoombommen,
steeds meer satellieten
boven ons hoofd;
lucht- en water-
vervuiling,
toepassing van
hormooninjecties...

het lijkt Harmjan
niet best!

Zo nu en dan loop ik bij Harmjan binnen. Zijn vrouw Derkien schenkt niet alleen een prima kop koffie, maar zij weet uit de kunst, hoe men goeie kippesoep brouwt.

Ik lepel er graag van.

Toen dat op een keer weer terloops kon gebeuren zei Harmjan: „Er gebeuren vreemde dingen en nog is het einde niet!”

Al dat gemodder met die atoombommen, steeds meer satellieten boven ons hoofd; lucht en watervervuiling, toepassing van bepaalde hormoneninjecties, het lijkt Harmjan niet best.

Een van zijn beste leghennen kraait als een Welsummer haan, maar met het eierleggen is het afgelopen.

Zo'n kip pik je voor de soep; goeie soep dat wel.

Eenden krijgen een spuitje en het worden wezens met een totaal andere habitus.

Of ik er een uitleg voor had!?

Met het oog op de verrukkelijke vetoogjes op de soep zei ik: „De soep is weer best Derkien!”

Is politiek soms niet de nood van het ogenblik?

Na de soep wilde ik graag dat „gekke” Kievitsnest zien, dat Harmjan beweerde te hebben gevonden.

Ongeveer een uur later stond ik bij het vreemde geval. Een vol legsel; waarvan één normaal ei en de andere drie „miskramen”.

Het vreemde legsel

Krabbende haan

Vanuit de schuilhut zag ik hoe op een gegeven ogenblik de haan kwam aanstormen. Hij keek in het nest en scheen zo verontwaardigd over het geval, dat hij telkens met zijn rechter poot probeerde het nest leeg te krabben. Zo leek het althans. Maar wat weten wij mensen van het innerlijke leven van onze vogels? Wij zien en horen vaak „vreemde” dingen omdat zij ver, heel ver boven ons begrip gaan.

Ballet der Lage landen

J. A. Verwey

(men hoort en ziet soms vreemde dingen)

Ballet

Bij de visvijver zijn de Kempfaantjes weergekeerd. Daar spelen zij hun boeiend balstspel. Zwijgend maar met een weergaloos imponerend élan, ledere lente drijft hen terug naar de oude kempplaats. Tot wellicht terreinwijziging of ander voorval naar hanen-begrip (hennen regeren hier de wereld niet) hen een ander toernooiveld doet kiezen.

Het bekijken van zo'n troep natuurartiesten is de moeite altijd waard. De regie berust kennelijk bij een doorgefounerde haan met een fijne gemarmerde kraag. Vanaf een platgetreden grasplag leidt hij trippelend en flodderend het spel.

Ruim breed en diep is de zaal. De achtergrond gedrapeerd met hemelsblauw en sierlijk wollig wit. De vloerbedekking is violetkleurig met mouches van blank en geel. Vlak voor het toneel is de vijver, waarin het hemellicht door spel van wolken en wind, als doormiddel van meesterlijk bediende schijnwerpers, schitterende effecten tovert. Het orkest hangt in de lucht. Harmonisch dalen ononderbroken uit de wijde ruimte de wijsjes neer van piepers, zangers en fluiters.

De regisseur richt zich hoog op; spreidt zijn kraag en buigt naar alle kanten. De artiesten zweven en dribbelen binnen. Wat een praal en pronk, welk een voornaamheid gaat er uit van al die prachtige kostuums! Opgevoerd wordt „Welvoegelijke Etiquette“.

De entree tot dit ballet der lage landen is gratis.

204

Van **L.J.Veen's Uitgeversmaatschappij** in Amsterdam ontvingen wij „**Sierwatervogels**“ van **R.P. van der Mark**. Aan een standaardwerk over het houden, de verzorging en kweek van sierwatervogels bestond een echte behoefte, daar een dergelijk werk in de Nederlandse taal niet verschenen was. Onze medewerker v.d.Mark is een specialist op dit gebied en heeft bijzonder veel ervaring met sierwatervogels, ervaring die hij in dit boek verwerkt heeft, waardoor het bijzonder waardevol is geworden. Alles met betrekking tot de verzorging, voeding, huisvesting en kweek van deze vogels wordt uitvoerig behandeld, waarna een groot aantal bekende en minder bekende zwanen, ganzen, eenden, flamingo's en ibissen worden besproken. Vele kleuren- en zwart-wit foto's zijn in het boek opgenomen. Wij kunnen dit standaardwerk iedere liefhebber van sierwatervogels van harte aanbevelen. De prijs bedraagt f. 24,50.

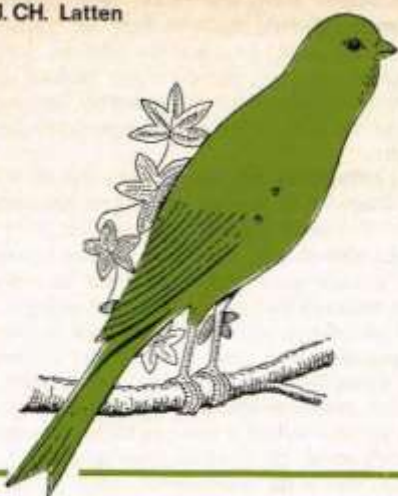
Bij **Uitgeverij Kluwer** in Deventer verscheen „**Handig thuis**“ geschreven door **Otto Werkmeister**. Dit „doe-het-zelf-boek“ kan ook voor de vogelliefhebber van belang zijn, omdat vele problemen waar hij mee te maken krijgt bij kooi- en volièrebouw en alles wat daarmee samenhangt, zowel aanleg van elektriciteit, water en tegenwoordig ook gas voor verwarming, in dit boek besproken worden. Zo is er een hoofdstuk houtbewerking, waarbij aandacht wordt besteed aan het gereedschap, behandeling van hout en aan een groot aantal werkstukken.

Deze laatste hebben dan wel geen betrekking op onze liefhebberij, maar toch zal men bij veel werkstukken voldoende aanknopingspunten vinden om de eigen problemen op te lossen. Hetzelfde geldt voor het hoofdstuk „Bouwen en wat daarbij te pas komt“, alsmede de hoofdstukken „Water en gas“ en „Elektriciteit“. Menige vogelliefhebber zal van dit boek veel gemak ondervinden en er veel plezier aan beleven. De prijs bedraagt f. 29,50.

Ussel

De

J. CH. Latten

Het lied van de Harzer- zangkanarie

De Schokkel.

De Schokkel wordt terecht door de kenner een wandelende toer genoemd. In het harzerlied is geen toer zo wispelturig als de schokkel. Stammen, die het ene jaar volop schokkels zingen, kunnen het volgende jaar de schokkel geheel of bijna geheel achterwege laten. Goede selectie bij het bepalen van teeltkeuze en vooral goede voorzang hebben natuurlijk grote invloed op het behoud van de schokkel. De kennis van de kweker is in dit geval ook weer bepalend voor het behoud van deze zo wondermooie toer in het harzerlied. Ook hier kan ik er niet genoeg op wijzen, dat het zonder kennis van de theorie van het lied vrijwel onmogelijk is om de toeren van de zangvogel in hun juiste structuur te behouden. Bij de schokkel is het in hoofdzaak het ritme, dat bepalend is of de schokkel wel of niet in het lied aanwezig is.

Meestal wordt de schokkel in dezelfde toonhoogte gezongen, waarin de vogel ook zijn fluiten en holklengel brengt. Om te kunnen vaststellen of men met fluiten, holklengel of schokkel te doen heeft, dient men naast de structuur van de toer, te weten, welk onderscheid er is in het ritme van de drie genoemde toeren. Liefhebbers die weinig gevoel hebben voor ritme, dit zal onder de oudere veel voorkomen, hebben nogal moeite met het onderkennen van de schokkel (de jongeren die vertrouwd zijn met jazz en ritme) hebben deze moeilijkheid meestal niet. Als schokkel wordt nogal eens aangeduid snel fluiten of een langzame holklengel.

Het moeilijke is, dat de schokkel, wat zijn ritme betreft, juist het midden houdt tussen holklengel en fluiten. Daar komt nog bij, dat de structuur van de schokkel ongeveer gelijk is aan de structuur van holklengel en van fluiten. Er is echter één element naast het ritme, dat bij fluiten en de holklengel ontbreekt. Dit element, dat alleen eigen is

aan de schokkel is vooral de schokkende en wiegende beweging van de op elkaar volgende toongrepen.

Bij het zingen van een goede schokkel maakt de vogel met zijn lichaam een schokkende beweging, die men niet ziet bij het zingen, fluiten of holklengel. De schokkel behoort, evenals fluiten en de holklengel, tot de onderbrekende toeren; d.w.z. dat elke toongreep losstaat van de andere. Dit worden ook wel afgezette toongrepen genoemd. Bij fluiten is de grondtoon (klinker) iets langer en is de ruimte tussen de toongrepen eveneens langer. Bij de holklengel is de grondtoon korter en is de ruimte tussen de toongrepen eveneens korter.

Als we het bovenstaande goed in ons opnemen, dan is het mijns inziens niet zo moeilijk, om de schokkel van de andere toeren te kunnen onderscheiden. De grondtonen, die in de schokkel kunnen voorkomen, zijn dezelfde als die wij horen in de holklengel en het fluiten n.l. o,oe,a,eu, en e, met dien verstande, dat de schokkel meestal wordt gezongen in diepe en middeldiepe toonlagen. De i als grondtoon, die bij fluiten wel voorkomt, wordt bij de schokkel nooit gehoord. De tekst van de schokkel klinkt als volgt: ho-ho-ho, hoe-hoe-hoe, hu-hu-hu, en ook wel lo-lo-lo, loe-loe-loe, ha-ha-ha. De medeklinkers zijn meestal h of l. Natuurlijk komen bij de schokkel ook afwijkingen voor van de goede vorm der klinkers en medeklinkers. Het zijn dan ook deze afwijkingen, die het voor de keurmeester moeilijk maakt om te bepalen of hij wel of niet met schokkel te doen heeft.

In het algemeen is het wel zo, dat goed uitgesproken toeren voor de kenner gemakkelijk zijn te herkennen en dat bij slecht uitgesproken of vervormde toeren, de benaming moeilijkheden oplevert.

In het laatste geval bieden de elementen die hiervoor zijn genoemd enig houvast de toer in

de juiste rubriek te plaatsen. Afwijkingen kunnen voorkomen in de medeklinkers, als de vogel in plaats van h of l de medeklinkers g of b gebruikt. De toer klinkt dan als goe-goe-goe, of boe-boe-boe, soms ook met een stotende t, maar blijft, als ritme en wieging goed zijn, toch schokkel, echter van mindere waarde.

Meer nog als bij de medeklinkers komen afwijkingen voor in de grondtoon (klinker). Het mooiste is de schokkel met een volle o of oe als grondtoon. Terwijl de „U” nog een middelschokkeltje kan opleveren. Met de grondtoon a spreken we dan van een lachschokkel en deze vorm kan als de a vol is nog wel aardig klinken, doch als de a plat is, wat veel voorkomt, dan is het een slechte schokkel. De schokkel met als grondtoon „eu” heeft een neuzige klank en is daarom een gevaarlijke schokkel, die als neustoer kan worden bestraft. Met de e als grondtoon is de schokkel klankloos en ongewenst in het lied. Een ideale schokkel heeft de volgende eigenschappen: diep op o of oe, vol van toon, krachtig, voldoende toongrepen in een toer, goede medeklinkers en een goed afgezet (onderbroken) **wiegend ritme**. De schokkel kan recht, d.w.z. steeds in dezelfde toon worden gezongen. Hij kan ook in dezelfde toerbeurt in verschillende toonhoogten worden gezongen. Dit noemt men dan een vallende of stijgende schokkel.

Een vallende schokkel is het, als hij enkele slagen dieper maakt. Als hij enkele slagen in dezelfde toer hoger zingt, is het een stijgende schokkel. Omdat een schokkel uit losse toongrepen bestaat kan hij nooit buigen, wel stijgen of vallen. Daarom spreekt men nooit van een gebogen schokkel. Deze uitdrukking gebruikt men wel bij holrol en knor. Een schokkel moet als een gevaarlijke toer beschouwd worden, indien die ontaard is en vlak, belegen of neuzig is en moet dan ook dienovereenkomstig bestraft worden. Een andere afwijking van de schokkel, die de toer weliswaar niet waardeloos maakt, doch om de goede vorm te bewaren, dient hier bij de verdeling op gelet te worden.

De schokkel, waarvan de medeklinkers iets te sterk op de voorgrond treden, noemt men een stotende schokkel, doordat deze het soepele in voordracht mist. Aan waarde verliest ook een schokkel, waarvan de grondtoon te lang is. Dit noemen wij een slepende schokkel, een eigenschap die ook wel wordt waargenomen bij het fluiten.

Vele liefhebbers zijn van mening, dat de schokkel alleen in de diepste toonlagen kan voorkomen. Met dit standpunt kan ik het niet eens zijn, omdat elke toer in diepere en hogere toonlagen kan worden gezongen. Ook wordt de schokkel vaak verward met een wat losse holkingel. Vogels met diepe holkingels gaan vaak op het einde van deze toer over in een lossere en langzamere ritme. Dit wordt dan vaak voor schokkel aangezien, omdat dit stuk toer alle hiervoor beschreven en voor schokkel vereiste elementen mist. Er is in dit geval van schokkel geen sprake.

Alleen dan is de keurmeester veilig, als hij zich bij de benaming of de waardering van een toer laat leiden door de theorie betreffende structuur, bouw of samenstelling van de toer en door de elementen voor waardebeoordeling, die gegrond zijn op de normen: diepte, toonvolheid, kracht, lengte en afwisseling.

In de diepe toonlagen en met de goede structuur gezongen, kan de schokkel een geweldige indruk op de toehoorders maken. Die indruk kan nog vergroot worden met een zekere afwisseling in toonhoogte.

Vroeger werd de schokkel gewaardeerd tot 9 punten maximum. Men is daarvan teruggekomen, omdat men van mening was, dat een gelijke waardering van de schokkel met de holrol en de knor niet juist was in verband met de minder grote afwisselingsmogelijkheid, die de schokkel ten aanzien van laatstgenoemde toeren kon opbrengen.

Thans wordt de schokkel als volgt gewaardeerd: voldoende schokkel tot 2 punten; goede schokkel tot 4 punten en zeer goede schokkel tot 6 punten.

Ussel

Twaalf miljoen vogels moeten sterven

Onder deze titel trof ik in het Duitse blad Quick van 11 maart j.l. een kort artikel met beide foto's. Het spreekt voor zich. Je vraagt je wel af hoe het mogelijk is dat in onze huidige Europese beschaving nog zulke weerszinnekkende praktijken worden getolereerd. Nadat in 1967, onder druk der wereldopinie, deze massamoord door de Italiaanse regering werd verboden, heeft zij nu weer de suivle moed gehad haar staatsburgers de zin te geven. De handelaren in delicatesen wrijven zich lnuikend in de handen en rekenen op het beste vangseizoen sinds mensonbeugenis. Twaalf miljoen stuks. Twaalf miljoen vogels die tijdens hun vlucht naar het warme zuiden zich vast vliegen in de netten der Italiaanse vangers om dan als lekkernij verhandeld en vorortert te worden. Het is bij de beesten af.
Redactie.

„Volksfeest in Italië”. Drieduizend zangvogels smoren aan lange spitsen.

De

Nuttige wenken bij de kanariekwiek

door Th. Bruynaers

DEEL 2

Om het geheel duidelijk te stellen zullen wij de beginselen der erfelijkheidsleer en kleurvererving vooraf behandelen.

De erfelijkheidswetten zijn onderzocht en omschreven door de eerste pionier op dit gebied, **Pater Johan Gregor Mendel** in de **18 de eeuw**.

Door onderzoek met erwten in een kloostertuin is het Pater Mendel gelukt de div. erfelijkheidswetten vast te leggen. Deze wetten worden heden ten dage nog altijd gebezigd, welke wel een nieuw jasje krijgen, maar waarvan de kern nog altijd de hoofdlijnen bij vererving aangeven.

Deze wetten zijn onderverdeeld in een **factoren-Splitsings- Dominatie- Evenredigheids-Gelijksvormings- en Onafhankelijkheidswet**.

Bovenvermelde wetten zullen wij niet afzonderlijk gaan omschrijven, maar alleen die fragmenten naar voren brengen, welke nodig zijn voor deze uiteenzetting.

Zoals eenieder wel bekend zal zijn is ieder lichaam opgebouwd uit miljoenen cellen, ook dat van onze kleurkanaries.

Een cel is een klompje proto-plasma – levende eiwitten.

Zulke cellen noemt men lichaamscellen. Deze zijn zeer klein van vorm, n.l. een micron, en niet met het blote oog waarneembaar.

De vormen van deze lichaamscellen zijn legio, en komen voor in van allerhande vormen, zoals driehoeken, rondjes, vierkantjes, ovaaltjes, cirkels enz. enz. Deze vorm houdt gewoonlijk verband met de functie waarvoor deze bestemd is.

De verscheidenheid dezer cellen zijn opgebouwd uit een zelfde grondpatroon, waarin zich bevinden de gezamenlijke kenmerken welke nodig zijn voor het leven.

Zo een klompje prota-plasma is omgeven door een zeer dun vliesje waarvan in het midden zich een kern bevindt. In deze kern zijn gelocaliseerd de erfelijke eigenschappen.

Een cel kunt U het beste vergelijken met een ei. De dooier is de kern en de eiwitten de opgeslagen voedingsstoffen.

In de kern van een cel zetelen div. soorten chromosomen welke weer bestaan uit korrelachtige stof, chromatine genaamd. Deze cromatine verandert tijdens de groei van de cel in kleine staafjes, genaamd kernlissen.

De chromosomen = (draadvormige lichaampjes) zijn de dragers tot de aanleg en de erfelijke eigenschappen van het individu.

Door het uiterst dunne vliesje waarmede een cel is omweven wordt het voedsel opgenomen. Dit bestaat voornamelijk uit voorbereekte **eiwitten-koolhydraten-vitaminen-zouten-sporenelementen-vocht** enz.

Dit voedsel levert de cel de opbouw- en energie-stoffen welke zij nodig heeft voor vermeerdering, groei en instandhouding.

Een klein celletje kunt U het beste vergelijken met een grote zelfstandige fabriek.

De aanleg van een cel noemen wij gen of factor.

Bij rijpwording en volgroeing splitst een cel zich, maar delen ook de aanwezige chromosomen zich. Hierdoor komt het dat deze twee geheel nieuwe cellen weer het zelfde aantal chromosomen hebben als de oorspronkelijke cel.

Al die miljoenen cellen waaruit een mens of een dier bestaan, hebben ieder voor zich een bepaalde functie in het geheel.

Zo zijn er cellen welke voor het geraamte moeten zorgen, bloedvaten, spierweefsels, gevederde, pigment enz. Deze cellen noemt men lichaamscellen.

Naast deze lichaamscellen zijn er cellen welke voor de reproductie van het soort moeten zorgen. Deze cellen alwaar wij veel mee te maken krijgen in deze uiteenzetting, zijn genaamd **Geslachtscellen** ook wel **gameten** genaamd.

De voortplanting bij de mens zowel als bij het dier geschiedt via deze geslachtscellen.

Bij geslachtscellen delen de chromosomen zich ook na rijpwording. Maar bij dit proces zal de sterkste helft bij bevruchting, het andere gedeelte afstoten.

Hierdoor komt het dat bij bevruchting maar de helft der chromosomen mede kan overgaan.

Hieruit kunt U zien dat bij splitsing van lichaamscellen het volle aantal chromosomen mede overgaat en bij bevruchting door een zaadcel maar de helft wordt overgedragen.

Dus bij bevruchting komt de ene helft van een rijpe geslachtscel in aanraking met de andere helft der partner, welke twee verschillende helften een geheel gaan vormen. Hieruit ontstaat een geheel nieuwe lichaamscel waarin zetelen al die kiemen welke voor de reproductie van het soort moeten zorgen.

Een geheel nieuwe lichaamscel vermenigvuldigt zich tot in de miljoenen waarbij de div. kiemen in div. stadia tot ontwikkeling zullen komen tot het uiteindelijke individu compleet is.

Dit is een wondervol proces welk tot stand kan komen in enkele dagen tot div. jaren, naargelang het individu volwassen wordt.

Bij vogels ontstaat een lichaamscel uit een halve zaadcel van de man met een halve eicel van de pop.

Door het samengaan van deze twee verschillende geslachtscellen, verkrijgt de nieuwe lichaamscel het oorspronkelijke aantal chromosomen alsmede de kiemen welke als basis moeten dienen voor het nageslacht.

Maar vóór de eigenlijke splitsing in de zaad- en eicellen zich voordoet, kan als de factoren aanwezig zijn zich een **crossing-over** voordoen.

Crossing-over wil zeggen, het verwisselen van factorenparen van het ene naar het andere chromosoom.

Het geslacht bij vogels wordt bepaald door twee volle chromosomen voor de man, symbolisch in de formule's aangeduid als X - X.

Doordat een man in het bezit is van twee volle X chromosomen kan hij hierdoor meervoudig verervend zijn.

Een pop heeft maar een volle X kern de andere is ledig, zoals men tot voor kort beweerde. N.J. in de formule's wordt deze als volgt aangeduid. X - Y.

X = volle kern Y = ledig.

In deze zogenaamde ledige kern heeft men bij mensen reeds genen gevonden. Hierdoor zal men in de toekomst hierop wel terug komen.

Maar gemakshalve zullen wij van het standpunt uitgaan dat deze kern ledig is.

AD-35

Wordt vervolgd:

208

In de maand april plaatste ik een koppel melbastriden (*pytilia melba*) en een koppel Zuidamerikaanse Kroonvinken (*coryphospingus pileatus*) in een kleine volière van 3,50 x 0,50 cm en welke met twee planten — een klimop en een Soort lis — is beplant. Die lisplant verdroogt in de wintermaanden en met de lente komen dan de nieuwe bladeren. De oude verdroogde bladeren worden niet uit de volière verwijderd daar de vogels ze zeer graag gebruiken om er hun nest mee te maken, waarna ze dat nest verder afmaken met wit en zwart paardenhaar en donspluimen die ik hen bezorg van mijn ekster.

In de volière had ik een paar draadkorfjes gehangen dit om te voorkomen dat de vogels zo in de plant een nest maken. Het was al dikwijls voorgekomen dat zulk een nest niet stevig genoeg was en er ongelukken gebeurden. En ja, het slaagde, want mijn melba's begonnen gedurende de eerste dagen van de maand mei een nest te bouwen tegen het slaaphok in een draadkorfje in een oude verdroogde dennenboom. Op 12 mei begon de pop te broeden. Wist u dat de melba's een nest maken met twee insluipgangen? Op 26 mei begon de pop vaak van het nest af te komen en ik zag dat ze geen levend voer aten voor hun jongen die ze toch al moesten hebben. Ook de man nam geen levend voer meer op. Met kloppend hart ging ik naar het nest om te weten te komen wat er aan haperde. Er lagen zes eieren bevrucht maar ze waren koud. Daarmede was meteen het einde van het eerste legsel.

Voor alle zekerheid verwijderde ik de kroonvinken, daar zij oorzaak van dit falen kunnen zijn geweest. Nochtans zat de man kroonvink veel bij de melbaman, maar de pop kroonvink kan de rust verstoorster zijn geweest en in het geniep de melbapop het lastig hebben gemaakt. Maar ook moeten we niet vergeten dat als er eieren zijn er ook een vochtige temperatuur moet zijn voor het goed uitkomen van die eieren. Maar wie weet met zekerheid de eigenlijke oorzaak van de mislukking te zeggen? Nu ging de pop naar een draadkorfje dat was aangebracht in de klimop en maakte daarin een mooi nest. Ze legde drie eieren en begon op 2 juni te broeden. De vijftiende juni waren er drie jongen. Ik bemerkte dat aan de pop die levend voer begon op te nemen en steeds haastig naar het nest terugkeerde. Ook de gedragingen van de man waren anders dan gewoonlijk. Natuurlijk werd er

Ussel

De

MELBA-ASTRILDEN

naast levend voer, dat bestond uit maden, mug-gelarven en verse miereëieren, wat kleine meel-wormen verstrekt. Deze laatsten werden echter niet zo begeerd. Tevens kregen zij opfokvoer, krachtvoer, geweekte zaden en trosgierst. Op zekere morgen lag er een jong uit het nest. Het was helemaal met zwarte dons bedekt. Het was al dood. De jongen laten, wanneer ze honger hebben, geen lawaai horen. De twee overigen werden goed groot gebracht. Toen de jongen een vijftiental dagen oud waren en uit het nest kwamen, begon de pop wederom aanstalten te

maken om te gaan broeden. In een nestkorfje onder tegen het slaaphok legde ze vier eieren waaruit op 13 juli de jongen kwamen. Ze brachten ze alle vier prachtig groot. Ik had in totaal 6 jongen waarvan 3 mannen en 3 poppen. Ziezo beste lezers, na mijn eerste mislukte ron-de kon ik toch nog jubelen om twee geslaagde broedsels. Dus mogen we wel zeggen: Een slechte ronde is nog geen slecht broedseizoen. Ik hoop dat u met dit artikel evenveel genoeg-zult beleven als dat ik in werkelijkheid heb mee-gemaakt. Ik wens u dit van ganser harte.

Dierenbescherming

G. v. d. Zalm

Als vogelliefhebbers iets horen of zien over dierenbescherming begint het dikwijls wat te kriebelen.

In ons onderbewustzijn dragen we een weerstand tegen de bezwaren, die van bepaalde zijde worden geuit tegen onze gewoonte om vogels „in gevangenschap” te houden en daarom zijn we niet helemaal objectief.

Alvorens nader in te gaan op dit probleem wordt eerst doel en strekking van „dierenbescherming” nader belicht.

Als we spreken van dierenbescherming denken we meestal niet in de eerste plaats aan het samenstel van de nodige maatregelen die de bescherming moeten bieden, maar veel meer zien we voor ons het beeld van dierenmishandeling.

We leven in een wereld waarin de mens domineert. Dat leidt ertoe, dat de mens het dier zijn wil oplegt. Het dier is ondergeschikt en in veel gevallen afhankelijk van de mens. Er is sprake van een machtsverhouding, waarin het dier zich aan moet passen.

Overal waar er sprake is van machtsverhouding, onderdrukking enz. wordt gekozen voor de zwakkere partij. Ons medeleven richt zich altijd tot de minst bedeelde, ongeacht of het nu slaat op kracht, welzijn of anderen positieverschillen. Laten we het aannemen als een goede eigenschap.

Wij zijn omringd door dieren of omringen ons ermee. Wij hebben steeds contact met dieren, groot of klein, thuis of buiten.

Naarmate we ons meer dominant voelen is de positie van de dieren voor ons opvallender. Waar dieren met uitroeien worden bedreigd, stellen we alles in het werk om dat te voorkomen. Hoe weerlozer het dier, hoe meer bij ons het besef leeft die weerloosheid niet uit te buiten. Dat is een belangrijk uitgangspunt voor ons om mishandeling van dieren niet te dulden.

Duidelijk dient te worden gesteld wat onder mishandeling wordt verstaan. Daaronder zijn niet te rekenen handelingen, die uit gevoelsoverwegingen — en dikwijls op zo verschillende wijze en met de nodige felheid — worden veroordeeld, zonder dat het leven van de dieren wordt bedreigd of lichamelijk leed wordt veroorzaakt. Dierenmishandeling wordt dus in dit verband beschouwd als een verzamelwoord voor al die handelingen, die het dier als zodanig aantasten en letsel of leed veroorzaken.

Onze beschaving biedt garanties tegen mishandeling. Dat geldt zowel tegenover mensen als dieren. Wij zouden die garanties niet kunnen en niet willen missen.

Naast de morele normen, die wij ook zonder dwang in acht behoren te nemen, zijn er natuurlijk ook wettelijke normen die gesanctioneerd zijn en ingrijpen van overheidswege alsmede oplegging van straf in de daarvoor in aanmerking komende gevallen mogelijk maken.

De wetgever heeft doelbewust rekening gehouden met de afhankelijke positie van het dier en dat tot uitdrukking gebracht in het uitgangspunt met betrekking tot mishandeling.

Poging tot misdrijf — waaronder dierenmishandeling valt — is strafbaar gesteld wanneer het voornemen van de dader zich door een begin van uitvoering heeft geopenbaard en de uitvoering alleen ten gevolge van omstandigheden buiten zijn wil niet voltooid.

Poging tot dierenmishandeling is derhalve strafbaar. In de Vogelwet wordt ook poging tot doden of vangen strafbaar gesteld.

In tegenstelling hiermede is poging tot mishandeling van mensen niet strafbaar. Alleen poging tot zware mishandeling leidt tot strafvervolgung. Met de belangen van het dier wordt met nadruk rekening gehouden.

De Wet op de dierenbescherming, Stbl. no. 19 van februari 1961, is werking getreden met ingang van 1 maart 1961, houdt de wettelijke regeling in op het gebied van de dierenbescherming. In deze wet is opgenomen de wijziging van de artikelen 254 en 455 van het wetboek van strafrecht.

Op grond van artikel 254 is het verboden zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, opzettelijk een dier pijn of letsel te veroorzaken of de gezondheid van een dier te benadelen. Bovendien is het verboden aan een ieder, tot welks verzorging men verplicht is, de nodige verzorging te onthouden.

In artikel 455 is het verboden een dier **nodeloos** pijn of letsel te veroorzaken, **nodeloos** te kwellen of **nodeloos** de gezondheid van een dier te benadelen. Bovendien is het verboden **nodeloos** een dier, dat geheel of ten dele aan ons toebehoort of onder ons toezicht staat of aan een dier tot welks zorg wij verplicht zijn, de nodige verzorging te onthouden. Verder wordt een aantal

feiten opgesomd dat tot de strafbaar gestelde feiten wordt gerekend.

Naast de wijziging van het wetboek van strafrecht kent de Wet op de dierenbescherming nadere speciale voorzieningen, o.a. voor waakhonden, mestkalveren, dierenwinkels en -asyls enz.

De voor de vogelliefhebbers meest interessante bepaling van de Wet op de dierenbescherming is de intrekking van artikel 65 van de Veewet waarin werd bepaald, dat honden en katten, welke zich zonder toezicht bevinden op erven van derden, straffeloos mogen worden gedood.

Vroeger kon dus een hond of kat worden geliquideerd, als het maar niet werd gezien door degene die toezicht uitoefende en overigens van dieren mishandeling geen sprake was. Dat was niet de beste manier om vriend te blijven met kattenbezittende burens.

De wetgever heeft er nu een giller van gemaakt. Aan de bezoldigde ambtenaren van de rijks- en gemeentepolitie en de andere bevoegde opsporingsambtenaren is de bevoegdheid toegekend:

a. honden en katten op te vangen, die tussen zonsopgang elders dan op het erf van de eigenaar of houder zonder toezicht worden aangetroffen (dat zijn de nachtbrakers!).

b. honden en katten, die zich zonder toezicht bevinden op erven of in het veld, als bedoeld in artikel 1 van de Jachtwet en welke een **onmiddellijk** gevaar vormen voor zich op het erf of in het veld bevindende dieren, waarvan de **instandhouding gewenst is**, te vangen en als geen ander middel tot afwering van het gevaar ten dienste staat, te doden.

Het komt er kort samengevat op neer, dat we, als een kat zich aan onze vogels vergriipt, de politie vriendelijk kunnen vragen maatregelen te willen treffen de kat in kwestie te arresteren of te doen arresteren.

Dan moeten we er van overtuigd zijn, dat de instandhouding van onze vogels voldoet aan de eisen, die de wet daaraan stelt, namelijk dat die „gewenst” is.

Er zijn weinig gevallen waarin om sentimentele redenen op ergerlijker wijze om de kern van de zaak is heengedraaid. De huisdieren hebben het recht aan hun kant gekregen, ten koste van dieren die in doorsnede minder het huiselijk milieu raken.

Het gevolg van dergelijke maatregelen is, dat wij in gegeven omstandigheden verstandiger moeten handelen dan de wetgever. Dat is zo'n typisch geval waarin de wet geen rechtsbevrediging geeft. Zolang we met dit probleem te kampen hebben moeten we handelen naar omstandigheden, omdat we als vogelliefhebber **niet** worden beschermd.

Daar waar op zichzelf gerechtvaardigde kritiek aanwezig is, wordt blijk gegeven van goede afweging van de geldende voorschriften. Als die kritiek gerechtvaardigd is kan zij nog als opbouwend worden aangemerkt.

Zo is het ook op het gebied van de dierenbescherming. Wij aanvaarden algemeen geldende bindende regelingen omdat dierenleed voor ons onaanvaardbaar is. Theorie en praktijk blijken helaas dikwijls zo onaangepast te zijn.

Het zijn vooral de vogelliefhebbers, die zich op meer gebied verongelijkt gevoelen.

Dierenbescherming is onmisbaar, maar het „bedrijven” van dierenbescherming kan worden gemist. Het moet gaan om werkelijk leed of nadeel en niet om sentiment. Dit laatste is niet gebonden aan regels en dikwijls ongerijmd.

In veel plaatselijke situaties komt de stellingname van de zijde van de „dierenbeschermers” tegen de vogelhouders tot uitdrukking.

Als vogelhouders maken wij er gewoonte van in de natuur levende dieren — onze vogels — te houden in door ons verschaft omstandigheden. Wie daarin een voorwerp van dierenbescherming zoekt plaatst zich toch wel heel ver buiten de realiteit van onze maatschappij. Hoeveel kippen — en dat zijn ook vogels — worden niet met opzet gehouden, verzorgd en bestemd voor een bepaald doel?

Dat is gewoon een kwestie van voldoen aan bestaande vraag. Niets op tegen, als we de maatregelen, die voor dieren gelden, maar nakomen. En dus waken tegen leed en benadeling, zelfs bij het slachten.

Als vogelliefhebbers behoeven wij geen stap opzij te gaan voor de kritiek, die zich tegen onze liefhebberij kan richten.

Wij moeten alleen bepaalde voorwaarden extra in acht nemen. De vogels moeten worden gehouden in omstandigheden, die verantwoord zijn. De ruimtelijke normen spreken het meest aan. De verzorging behoort op zichzelf een reclame te zijn voor de liefhebberij en de verschaffing van het nodige voedsel is vanzelfsprekend. Omdat wij van het houden van vogels een liefhebberij maken, handelen we met meer verantwoordelijkheid en onder grotere morele druk. Zelfs de schijn van onjuist handelen moet worden vermeden.

Als wij ons bewust zijn van onze wettelijke verplichtingen tegenover onze vogels, is het goed. Wij zullen niet volstaan met hetgeen de wet als minimum eist.

Wij houden dieren (vogels) en aanvaarden de consequenties. Wij timmeren aan de weg omdat we niet aarzelen te tonen wat we hebben. Dat doen we met een gerust geweten omdat ons werk verantwoord is.

Zeer veel vogelliefhebbers zijn mensen met gevoel voor dieren, belangstelling voor dieren en vooral ervaring met dieren. Het behoeven niet alleen vogels te zijn.

Zij kunnen worden gehouden voor betere propaganda voor het welzijn van het dier dan vele anderen.

door A. van Gils

De Grote Lijster

Er staat nog wel eens een gure wind, die hoog in het zwerk de lichte, vlokkige pluimwolkjes langs de diepblauwe hemelkoepel jaagt, maar degenen, die het zich tot een gewoonte hebben gemaakt op de uitingen van de natuur te letten, voelen de kentering in het jaargetijde.

Een van de allereerste lente-uitingen is, wat de vogelwereld betreft, zeker de grote-lijsterzang. Het is vooral deze zang, die, terwijl nog bijna geheel de natuur in haar winterse teruggetrokkenheid verscholen gaat, in ons ontvankelijk gemoed als het ware een zekere beroering opwekt en tevens de zekerheid geeft, dat het nieuwe ontluikende leven weer in aantocht is.

De grote lijster (*Turdus viscivorus* L.), op sommige plaatsen ook wel dubbele of mistelijster genoemd, is de eerste onder zijn soortgenoten, die het voorjaar reeds bij het beginnende lengen der dagen in zijn bol krijgt en meent hierover door wijd en zijd schallend gejubel zijn vreugde te moeten uiten. Ja, eigenlijk is er geen enkel jaargetijde dat hij niet zingt; zelfs rond Kerstmis heb ik hem bij enigszins open weer meermalen gehoord. Dat zijn dan natuurlijk maar stuntelige pogingen in vergelijking met de lentezang. In januari en februari komt er al meer tekening in en veel meldingen van vroege merelzang in deze maanden kunnen we dan ook op naam schrijven van de grote lijster. Het timbre van de fluittonen heeft werkelijk iets weg van dat van de merel, maar het geheel wordt veel onstuimiger voorgedragen. De kern van het lied bestaat uit twee korte strofen, die ik in letters als volgt zou kunnen weergeven: „Tju-tu-te-luu-tut, tjauliet;tju ti de rieuw”. Deze twee stukjes worden in de allereerste zang telkens tot in het oneindige vlug en krachtig achter elkaar herhaald. Later komen

daar verschillende neventonen en variaties bij, die ik echter om het lastige der fonetiek niet zal trachten in letters weer te geven. De zang is alles tezamen dus niet van zo'n bijzonder gehalte, doch zoals ik in het begin reeds deed uitkomen,

de lentestemming, die hij vooral in de eerste maanden van het jaar teweegbrengt, is ontegenzeggelijk van meer waarde dan de kwaliteit van het lied.

Evenals de twee bij ons algemeen bekende familieleden, de zanglijster en de merel, heeft ook de grote lijster zich volkomen vertrouwd gemaakt met de mensen.

Wel erg opvallend, althans in de zuidelijke en oostelijke provincies van ons land, is de sterke toename, die we vooral de laatste decennia kunnen constateren. Op plaatsen waar ik vóór enkele tientallen jaren nog maar een of twee koppels van de grote lijster aantrof, rustig samenlevend met de zanglijsters, vind ik nu soms verschillende paartjes, terwijl de zanglijsters verdwenen zijn. Het temperament van deze forse vogel is dan ook veel agressiever dan dat van zijn grauwe neef. De gewone belagers van alle jong grut, zoals: gaai, ekster, kraai, eekhoorn enzovoort, worden zo fel aangevallen, dat ze maar dadelijk 'n gemakkelijker prooi kiezen. Vooral tijdens de broedperiode en wanneer ze jongen hebben, voeren de vogels onder hals kabaal echte charges uit naar elke vermeende nestverstoorder. Ik heb het bij een koppel meegemaakt dat het wijfje, zodra ik te dicht in de nabijheid van haar jongen kwam, schreeuwend op mij af vloog en slechts op het allerlaatste moment van richting veranderde. Later, wanneer je erop bedacht bent, schrik je niet meer zo, maar werkelijk, wanneer je voor de eerste keer zo'n woedende vogel met de snavel als een dolk op je ogen gericht naar je toe ziet schieten en het suizen van de lucht, veroorzaakt door de zwoegende vleugels, in het gezicht voelt, kruipt een koude rilling over je rug. Het is dus niet verwonderlijk dat hun

aantal toeneemt; het zou echter wel jammer zijn als dit moest gebeuren ten koste van de veel zachtere zanglijster.

Zodra we zo'n deftige grote lijster in zijn stemmig kleed over een grasveld zien huppelen op zoek naar voedsel, valt ons duidelijk de treffende gelijkenis met zijn kleinere soortgenoot op. De hoofd tint van rug en kop is van effen grijsbruin tot asgrauw; borst en keel zijn vuilwit met vooral aan de flanken wat okergeel erdoor en het geheel is besprenkeld met tamelijk grote, zwartbruine druppelvlekken.

Wanneer nu de vogel nog even op de vleugels wil gaan, kunnen we zijn signalement aanvullen met: okselveren en onderzijde der vleugels nagenoeg wit; buitenste staartpenen lichter dan de overige, terwijl ook een lichtere dwarsband over het einde van de staart loopt. Vooral deze meer lichte delen van de staart vormen met de grootte en het luide „tsree-tsree“ geroep zekere kenteken om hem van de zanglijster te onderscheiden.

De paring van de jonge dubbele lijsters begint reeds vroeg in het nieuwe jaar, terwijl er aanwijzingen zijn, dat de oudere vogels, die de vorige jaren reeds een gezin gesticht hadden, elkaar langere tijd, mogelijk wel voor het leven trouw blijven. Het jagen achter elkaar in februari en maart gebeurt wellicht dan ook alleen door tot nu toe ongepaarde vogels of door vrijgezellen en weduwnaren, die ergens huisvredebreuk willen stichten. Een ander merkwaardig verschijnsel, dat mijn inziens ook voor vaste koppels pleit, is, dat grote lijsters erg aan een eenmaal bewoonde nestplaats hechten. Ik heb het meegemaakt, dat drie jaren achtereen een overwinterend koppel rond de achttiende maart op dezelfde plaats begon te nestelen; mogelijk was dit toeval, maar ook van andere koppels heb ik dergelijke gedragingen geconstateerd, al klopten de begindata dan niet zo secuur.

Het nest zelf gelijkt nog het meest op dat van de merel, doch is in normale omstandigheden iets

groter, terwijl de onderlaag uit grover materiaal is samengesteld en veel slordiger is. Een bijna zeker onderscheidingssteken, vooral bij nesten in aanbouw, vind ik het groene materiaal dat er in verwerkt wordt, dat naar gelang van de streek varieert van vers gras tot paardenbloembladeren en muur. Trouwens erg kieskeurig zijn ze in hun benodigdheden niet. Tijdens de bezettingstijd toen de geallieerde vliegtuigen zo kwistig hun zilverstrookjes uitzaaiden, oudere lezers zullen zich dat nog wel herinneren, vond een grote-lijsterpaar zulks heel geschikt nestmateriaal. Dat hun bouwsel een paar honderd meter ver in de zonneschittering te zien was, deerde hun blijkbaar niet.

Als nestplaats wordt vaak een stevige boomvork uitgekozen en daar kan men hun woningen vinden op een hoogte van 2 tot 10 ja soms tot 15 of 20 meter. Boomgaarden schijnen erg in trek te zijn; ik geloof niet dat er ergens een ordentlijke bongerd ligt, die per jaar niet een of meer koppels grote lijsters herbergt. Meestal worden vier, soms vijf eieren gelegd, welke op bleek- of grijs-groene grond, purperen tot roodbruine spikkels, vlekken en waterige ondervlekken vertonen. De afmetingen zijn gemiddeld dertig bij tweeëntwintig millimeter, dus in verhouding tot de lichaams-grootte betrekkelijk klein. Het wijfje bebroedt ze ongeveer vijftien dagen, terwijl het mannetje voor voedsel zorgt, een stevig stukje musicceert en steeds in de buurt blijft om dadelijk als er onraad dreigt zijn ega te waarschuwen.

Wanneer de jongen de eischaal verbroken hebben, zitten de oude vogels meteen volop in de huiselijke zorgen, want die onooglijke schreeuw-ers kunnen heel wat verzetten. In het begin wordt met allerlei klein goed gevoerd, maar weldra moeten ze het met dezelfde kost stellen als de ouden gewoonlijk gebruiken, zoals slakken, pieren, rupsen, kevers en larven, o.a. veel ritnaalden en emelten, respectievelijk de beruchte larven van kniptor en langpootmug. Ofschoon de mistellijsters hun voedsel meestal op grasland zoeken en menige regenworm verschalken, zijn het toch niet zulke felle „pierverschrikkers“ als de zanglijster en de merel.

Na ongeveer 'n halve maand voelen de jongen zich al hele kerels en ofschoon ze nog maar nauwelijks kunnen vliegen, verlaten ze reeds het nest op gevaar af door katten, verslonden te worden.

Nog geruime tijd worden ze buiten het nest door de oude vogels gevoerd; een taak, die na het eerste broedsel voor een groot deel op het mannetje berust, daar vrouwlief reeds spoedig voorbereidselen treft om een nieuw huishouden op te zetten.

In de maanden juni en juli kan men reeds troepjes grote lijsters door de velden zien zwerven; wellicht allemaal jonge vogels uit de eerste broedsels van een bepaalde streek, die zich verzameld hebben.

DE KEIZER- PINQUIN

De keizerpinguin is een imposante verschijning van omstreeks 1,25 meter lengte en een gewicht van zo'n 40 kilo! De gehele kop is diepzwart; de rug en de buitenzijde van de vleugels — de zogenaamde 'flippers' — zijn donkergrijs met een blauwe gloed. De bovenborst is gelig met een satijnen glans; de rest van de onderdelen is smetteloos wit. Zeer in het oog lopend is de heldere gele vlek aan weerszijden van de nek. (De foto bij dit artikelje is niet van de keizer- maar van de koningspinguin. Deze is iets kleiner en heeft geen heldergele nekvlekken maar meer oranje gekleurde.)

Als de herfst aanbreekt in het zuidpoolgebied — dat is in het begin van maart — keren de keizerpinguïns terug van zee, waar zij in het ijsskoude water naar voedsel hebben gedoken, uitbundig gespeeld en geravot en als een stelletje kwajongens hebben gesprongen van de ene kantelende schots op de andere en zich mee hebben laten drijven, mijlen ver uit de kust.

Deze vogels zijn echte 'nieuwsgierige aagjes', want nu het wat drukker in Antarctica wordt en er wel eens mensen en voertuigen te zien zijn, leggen de pinguïns grote afstanden af om hun ogen uit te kijken. Elke troep heeft zijn eigen leider en deze houdt zijn volgelingen bij elkaar door af en toe een rauwe kreet te uiten. En zo, in troepjes, trekken de-

ze pinguïns naar de broedterreinen, die zich diep in het zuidpoolgebied bevinden. Er zijn kolonies bekend, waar zich in de broedtijd meer dan tienduizend dieren ophouden. Ze maken er een geweldig lawaai; het getrompetter is niet van de lucht en is kilometers ver te horen!

Na aankomst op het territorium heeft spoedig de paarvorming plaats; het schijnt dat de partners elkaar herkennen aan de stem. Als de winter nadert — het is inmiddels mei — wordt het ei gelegd, niet in een nest, maar de aanstaande moeder deponert het op haar voeten. Zij drukt haar schat tegen de kale broedplek op de borst, omwikkelt het ei met een afhangende losse plooi zodat een soort buidel of broedzak ontstaat. Ook het mannetje is in het bezit van zo'n natuurlijke 'broedmachine'. Enige uren nadat het ei is gelegd vindt de aanstaande moeder het welletjes en meent voorlopig genoeg te hebben gedaan. Uiterst voorzichtig rolt zij het ei van haar poten op die van haar eega, die dit geschenk graag in ontvangst neemt. Daarop vertrekt mevrouw naar de visrijke zee om er zich lekker vol te eten.

Inmiddels is het hartje winter geworden en bar koud! Niet zelden schommelen de temperaturen tussen de 50 en de 70 graden Celsius onder null! Maar trouw blijft het mannetje het ei onder de buiklap koesteren. Om zich nog een beetje tegen de felle kou te beschutten, klitten de broedende vogels samen en vormen als het ware één klomp pinguïns, waar de gierende sneeuwstormen minder vat op hebben. De broedduur bedraagt ongeveer negen weken en — o wonder — even voor de eieren uitkomen keren de vrouwtjes terug. Zij zien er welgedaan en glanzend uit, hoewel dit uiteraard nauwelijks te zien is in de donkerte.

Ook nu herkennen man en vrouw elkaar aan de stem. Op dat moment hebben de toekomstige vaders niet minder dan vier maanden zonder enig voedsel gezeten! Dat is de dieren wel aan te zien ook, maar ze hebben dan ook een kilo of tien aan gewicht verloren. Slobberig hangen de veren rond het lichaam; na de aflossing weten de heren niet hoe snel ze naar voedselrijk water moeten gaan om weer op krachten te komen.

In de broedplooi van de moeder wordt de jonge pinguin geboren, die daar voorlopig nog warm beschut blijft zitten. Af en toe drukt het jong zich tegen de buik van de moeder om aan te geven dat het honger heeft. De oude vogel rispt wat eten op, buigt de kop diep naar voren, waarop het kind zijn snetje en een groot deel van de kop in de snavel van het oude dier laat verdwijnen en daar zijn portie tot zich neemt. Als mama zo een maand heeft

Stroller

gezeten keert ook papa glanzend en doorvoed terug. Hij helpt nog een paar weekjes met de voeding. Als het jong een week of zes oud is, komt het heel even naar buiten, maar verdwijnt dan al spoedig weer in de 'broedzak', waar het heel wat behaaglijker is dan buiten, ondanks het dikke wollige donsopakje. Maar de perioden van luchten worden steeds langer en na een paar dagen is het zover, dat het kind buiten de buidel blijft. Dan trekken de oude vogels er op uit om voedsel te zoeken, terwijl de kinderschaar bijeen wordt gehouden in een soort 'crèche', een pinguin-kinderbewaarplaats, die omgeven is door een ring van oude pinguins, zodat het kroost enigszins is beschermt tegen de snijdende sneeuwstormen en de aanvallen der roofmeuwen.

Het weer wordt er niet slechter op; de lente heeft immers haar intrede gedaan en het kroost, steeds maar volgepropt met eterij, is goed gegroeid! Toch kunnen ze nog niet in het water want zij hebben nog steeds het donskleed. In december komen de eerste echte veren en de jonge vogels, die bij de geboorte ruim een half pond wogen, hebben nu een gewicht van omstreeks vijftien kilo. Een jaar later volgt een tweede rui en krijgt de jonge pinguin zijn fraaie volwassen kleed.

Als men even stilstaat bij dit voortplantingsproces, dat zo wonderlijk verloopt, moet men toch toegeven dat in de natuur alles perfect is geregeld, immers: de jongen moeten gereed zijn voor de open zee in het zomerseizoen en om zulks te bereiken, moet het broeden een aanvang nemen in de herfst. Werkelijk, in één woord: verbazingwekkend!

ERVARINGSKRABBELS

door J. Foederer Sr.

Zo ontstond mijn oranje rood isabel ivoortje.

Ik schreef onder "ervaringskrabbels" in onze vogels nummer 8, dat ik hoopte in 1969 mijn eerste oranje rood isabel ivoortje te kweken. Deze hoop is werkelijkheid geworden al is het dan maar één exemplaar. Ik geniet nu dagelijks van ieder nieuw rose veertje dat in de huidige ruitijd tussen de grijs-beige nestveertjes van mijn isabelleke verschijnt. Het is toch simpel zult u zeggen u kweekt gewoon een oranje rood brons ivoorverervende man uit een oranje rood brons ivoor x oranje rood isabelpop en u heeft de basis gelegd. Alles is bij deze passe partout man uit deze paring aanwezig. Van zijn vader de ivoor factor, van moederszijde de isabel factor. En inderdaad deze factoren zijn bij zulke mannen aanwezig maar, brengen zij de isabel én de ivoorfactor wel tegelijk over. Ik weet van een collega kweker, die al vier jaar experimenteert, dat bij hem nog steeds geen isabel ivoor uit deze paring geboren werd. Wel oranje rood isabel en ook bronsivoren en agaativoren maar geen oranje rood isabelivoor. Toch probeerde ik het dit jaar ook met drie van genoemde passe partout mannen. Hoe zou het anders moeten?

Ik paarde dus oranje rood brons ivoorverervende mannen x oranje rood brons ivoorpoppen, doch ook bij mij geen isabel ivoor daaruit. Maar wat een verrassing; waar ik het niet verwachtte verscheen zij. Een oranje rood brons ivoor verervende man, gekweekt in 1968 uit een oranje rood brons ivoorverervende passe partout man x oranje rood brons ivoor pop, waarvan men dus niet weet of deze zonen passe partout zijn, schonk mij het met spanning verwachtte. Deze man was dus wel passe partout en het verschil tussen de drie ander gebruikte passe partout mannen was dat hij van vaderszijde de isabel factor erfde en de extra ivoorfactor van moederskant meekreeg.

Resumerend: De drie oranje rood brons ivoorverervende passe partout mannen waren geboren uit oranje rood brons ivoor man x oranje rood isabel pop en schonken met paringen oranje rood brons ivoor poppen geen isabel ivoor. De ene oranje rood brons ivoor verervende passe partout man x oranje rood brons ivoor pop, bleek passe partout te zijn. Deze man schonk mij na paring aan een oranje rood brons ivoor pop het isabel ivoor popje. Om nu in 1970 een oranje rood isabel ivoor man te kweken zal ik het ivoor isabelleke aan haar vader terug paren en met wat geluk en een crossing overtje hoop ik na dit kweekseizoen mijnheer oranje rood isabel ivoor aan u voor te stellen. Tot dan.

MIJN KWEK MET..

de rode druppel- astrilden

In Februari 1969 kocht ik een paar Rode Druppel Astrilden en een paar Purper Granaat Astrildes. Ik wou graag eens wat afwisseling in mijn volière hebben tussen mijn Gould-, Spitsstaartamadines en andere vogels.

Met de Purper Granaat Astrildes was ik nou niet zo gelukkig, ze waren kerngezond, daar lag het niet aan, maar de pop vloog zich door onwennigheid dood tegen de lamp.

Ik zal eerst even hun omgeving voor U gaan vertellen dan weet U tenminste zo'n beetje waar ik over praat.

Ik heb een volière met nachthok en een vlucht van circa 3,5 meter, de gehele volière plus buitenvlucht wordt verwarmd door een gaskachel die op een thermostaat werkt. De gehele volière is rondom afgesloten, wat een groot voordeel is want 's winters kan ik de boel dicht laten en bereik zo een temperatuur van ± 15 graden, wat mooi is. Mocht er echter een mooie winterdag met veel zon tussendoor schieten, dan zet ik aan de voorkant de ramen open en kan zo de temperatuur regelen. Dit geldt ook voor de zomerdagen zodat er konstant de zelfde temperatuur heerst.

Het dak heb ik afgesloten met plastic golfplaten wat een groot voordeel is omdat zij veel licht doorlaten.

Op de bodem heb ik een gemetselde plantenbak gemaakt van ongeveer 1×3 meter waar ik diverse klim- en kamerplanten in heb geplant die door de hele buitenvlucht van de volière heen groeien. De achterkant van de buitenvlucht heb ik met grof gaas bespijkerd en daarachter met mos en grashalm bekleed. Dit had ik gezien in Diergaarde Blijdorp. Hier en daar heb ik gaten ingedrukt waar de vogels in weg kruipen en in gaan broeden. Dit laatste geldt echter niet voor de Rode Druppel Astrilden.

De vogels die ik had gekocht waren nog niet op volle kleur. Begin september was ik bezig mijn planten te besproeien en de bladeren schoon te maken, toen ik tot mijn verbazing een nest zag gemaakt op de grond onder een platliggende klimplant. Het enige wat in het nest ontbrak waren de eitjes. 14 Dagen later zag ik de man van de Rode Druppel Astrilden uit het nest komen vliegen en ik was nu wel benieuwd of er al eieren zouden liggen. Ik keek in het nest en ja hoor, er lagen twee eitjes.

Ik was natuurlijk ontzettend blij maar aan de andere kant ook weer bezorgd i.v.m. de naderende winter en dat het nest op de koude betonnen vloer was gemaakt.

Ik heb het nest het nest gelaten, wat later goed bleek, want na een dag of vijftien van broeden

waren er twee jongen geboren en ze werden goed door de ouders gevoerd.

Na een dag of 12 wou ik ze gaan ringen wat niet helemaal naar wens lukte daar er een groot verschil in de beide vogels was. De één was een stuk groter dan de ander. De kleinste kon ik makkelijk ringen maar de grootste verloor met ringen zijn langste teen. Mijn gedachten waren toen: „dat wordt niks meer“. Toen ik 2 dagen later weer in de volière kwam zag ik tot mijn grote schrik dat de kleinste uit het nest was gesleept en dood op de grond lag. De oorzaak was moeilijk te zoeken maar misschien kwam het door de ring die nogal erg blonk.

De grootste bleef leven en 10 dagen later vloog hij uit. In december was zij op kleur. Het is een pop, en is goed tierig en vliegt steeds met de ouders mee.

Na verloop van tijd hadden de Rode Druppel Astrïden op dezelfde plaats weer een nest gemaakt. Enige tijd later lagen er 4 eitjes, waaruit 4 jongen werden geboren waarvan er drie in leven bleven.

Toen kwam de tijd dat ze geringd moesten worden. Mede door het gebeuren met de grootste vogel uit het eerste nest was ik een ervaring rijker geworden en besloot ik de ringen te bespuiten met bruine schoenlak om het glimmen tegen te gaan.

Dit bleek een afdoende middel, want alle drie de vogels vliegen nu kerngezond in mijn volière rond en de ouders zijn alwéér bezig een nest te maken.

Het voer.

De Rode Druppel Astrïden voer ik met insectenvoer aangevuld met wat meelwormen en ook vooral een stukje oud witbrood besprenkeld met melk. Dit laatste is voor al mijn vogels. Ook gekiemd zaad, want daar zijn ze dol op. Tevens nog wat trosgierst en gemengd tropisch zaad. Door het zaad doe ik meestal een scheutje levertraan om legnood te voorkomen. Mijn vogels hebben daar dan ook geen last van.

De zwarte aarde onder de planten graaf ik af en toe om en de vogels zoeken hier ook het een en ander uit.

De Vogel zelf.

De Rode Druppel Astrïden is een lieve en rustige vogel en laat gemakkelijk nestcontrole toe. De jongen hebben een gele rand onder de snavel. Ze sperren de bekjes ver open. Ik geloof zelfs dat je ze zonder veel moeite bij kan voeren maar tot dusver was dat bij mij nog niet nodig.

Ik hoop door het schrijven van dit artikeltje een steentje te hebben bijgedragen voor onze mooie vogelsport en wens alle andere vogelvrienden veel succes toe.

ONKRUIDZADEN

Guldenroede (*Solidago virgaurea*). Cliché uit „Vogelfutterpflanzen“ (Gefiederte Welt).

Uit de reacties welke wij ontvangen, blijkt steeds weer dat vele kwekers verbaasd zijn over de grote verscheidenheid in onkruidzaden, welke tot hun beschikking staat, als ze er tenminste wat moeite voor willen doen.

Naast de algemeen bekende soorten zijn er tal van onkruidplanten, die zaden leveren waarop onze vogels dol zijn, maar die de meeste kwekers niet kennen. Vandaar ook deze serie, die nu al bijna 2 jaar loopt en waarmee we voorlopig ook zeker nog doorgaan. De Guldenroede is vooral bij liefhebbers van wildzang wel bekend. De rechtop-groeiende plant, die tot een meter hoog kan worden, groeit in bosstreken, vooral vaak op plaatsen waar het bos gekapt is. De bloemen zijn goudgeel, de bladeren langwerpig met een gekartelde rand. De bloeitijd is juli tot september. De halfrijpe zaden worden graag gegeten door de inlandse vogels zoals putter, goudvink, sijs en barnsijs. Ook kanariekekers geven het wel aan hun vogels, maar tropenliefhebbers gebruiken het vrijwel nooit, hoewel vooral veel kleine zaadeters de halfrijpe zaden zeker zullen eten.

Wissel

De

Vogels van de Peelhei

„Teluu-jiët!.. Tluu-lwiët!.. Teluu-jiët!..”

Alarmerend worden deze volle fluittonen de lucht ingeslingerd. 't Is de melodieuze zanger van de grote ruimte: de wulp.

Nog kletsen af en toe de voorjaarsbuien over de natte heide en enorme wolkengevaarten worden door de fikse noordwester langs het luchtruim gedreven.

Eenigszins verscholen onder een eenzame vliegender, wil ik mijn kennismaking met de heivogels vernieuwen.

Heel in de verte, juist op de rand van de heivlakte, boven de natte, zure weilanden, buitelen de doidrieste kievit-doffers in de lucht. „Koeiet.. Kiewiet!..” Hup, weer zo'n salto. Ze weten heel goed dat de ineengedoken wijfjes op de grond, hen bij elke buiteling volgen en laten dan ook zien hoe best ze wel kunnen vliegen.

Een paar honderd meter van mij af tornt nu de slanke grutto pal tegen de wind de hoogte in en het snel herhaalde „Groeto.. grieto..” zegt me al dadelijk dat ik goed gezien heb.

We springen nu even een dikke maand verder en zullen op een mooie voorjaarsdag in het begin van mei het bovengenoemde trio, tijdens de broedperiode eens van nabij observeren. We beginnen dan met de wulp en zullen bij deze meest markante peelheivogel wat langer stil staan.

De allereerste vereiste voor het goed waarnemen van zo'n wulpenfamilie, wat trouwens wel voor de meeste vogels geldt, is een behoorlijke schuilhut op niet al te grote afstand van het nest. Daar heel de hier beschreven heide één grote vlakte was met slechts sporadisch een verwaaiden, moest ik, om de schuilplaats niet al te veel tegen de omgeving te laten afsteken en zodoende de nieuwsgierigheid van de eierzoekende jeugd op te wekken, voor een groot gedeelte in de grond verdwijnen. Dit was ook weer een moeilijke opgave, want de eieren lagen midden in een pol buntgras aan de rand van een ven, zodat ongeveer twintig meter van het nest, het grondwater nog tamelijk hoog stond. Maar alle moeilijkheden werden opgelost en op het einde hadden we met behulp van wat kippengaas en heide een prachtig gecamoufleerd kazematje in elkaar gestoken, dat geheel in de omgeving wegviel. Nu werd eerst nog even het wenkastje

voor het fotoestel op ongeveer een meter van het nest geplaatst en alles zorgvuldig met materiaal uit de omgeving bedekt. De vogels krijgen dan een paar dagen tijd om aan de kleine veranderingen rondom hun tehuis te wennen.

Twee dagen later kroop ik, na eerst het fotoestel ingesteld en de trekdraad uitgelegd te hebben, met behulp van een collega in het schuilhut; ik zou over een uur afgelost worden.

Nu is een uurtje zitten in een ruime schuiltent op de grond een doodgewone zaak; maar dat uur, in die enge kuil, in een zeer ongemakkelijke hurkhouding met de blote voeten in de modder doorgebracht, zal ik niet licht vergeten.

In het begin verliep alles vlot. Ik had afleiding genoeg met door het kijkgat de evoluties van grutto's en kieviten in de verte te volgen. Na ruim een kwartier hoorde ik een snelle jodel: „tuweituwietuwietuwie-tuuwie-tuuwie”. Hoogstwaarschijnlijk streek het jubelende mannetje ergens neer, daarmee te kennen gevend aan zijn ega, dat alle gevaar geweken was.

Ondertussen gluurde ik maar door de kijkopening, maar van een wulp was nog niets te bespeuren. Die houding was zó bijna niet te harden; mijn knieën trilden nu reeds van moeheid en inspanning. Maar wacht eens... zag ik daarginds niet iets bewegen tussen de lange spieren buntgras? Met de trekdraad krampachtig in de vingers tuurde ik door het gat het water over. Plotseling was ik alle last en pijn vergeten; duidelijk voelde ik mijn hart in de keel kloppen van spanning. Waarachtig, daar stond de wulp toch nog bijna onverwachts op ongeveer dertig meter van mij af. Op zijn hoge poten waadde hij door het ondiepe water. De van natheid glimmende, lange, naar beneden gebogen snavel telkens in de moerassige bodem priemend, kwam hij steeds dichterbij. Zonder veel aandacht aan zijn omgeving te schenken ging hij recht op het nest af en klom er boven op. Duidelijk zag ik hoe de buikveren opgezet werden om eens luchtig op de vier grote, groene, donkergekleurde eieren te gaan broeden. Op hetzelfde moment haalde ik de trekdraad aan; goed hoorbaar klonk het klikken van de sluiters. Dit onverwachte geluid was de vogel echter te machtig en het volgende ogenblik zag ik hoe de grote vleugels zich ontplooiden en de vogel met hangende poten laag over het ven, uit het gezicht verdween.

... duidelijk zag ik hoe de buikveren opgezet werden. ...

Na vijf minuten was er opnieuw beweging. Gelukkig gaf dit weer wat afwisseling, want de pijnlijke houding begon me opnieuw parten te spelen.

Veel omzichtiger dan de eerste maal kwam de langpoot achter de hoge bossen buntgras vandaan. In zigzagbaan ging het naar 't nest toe, doch verder dan op twee meter kwam hij niet. Met een boogje liep hij om het kastje waarin het foto toestel geborgen was; dat had hem dus de schrik op het lijf gejaagd. Tenslotte verdween de vogel weer geheel uit mijn gezichtsveld. De aandacht bleef echter gespannen en scherp lette ik op elke beweging in het water. Geheel onverwachts kwam de wulp weer op de proppen en nu zag ik hem in al zijn pracht vlak bij me tussen het nest en mijn schuilplaats. Wat een unieke verschijning! Welk een zonneschittering in het grote droppeloog. Weer verdween hij even; maar zijn belangstelling gold nu mijn verblijfplaats. Verdraaid, was me dat even schrikken!

... op de grote groene donkergeklepte eieren te gaan broeden. ...

Op nog geen meter van mij af stond nu de vogel. Oog in oog keken we elkaar aan: hij in, ik uit het kijkgat. Wat een prachtige tekening op het venkleed! Onwillekeurig trok ik me iets terug. Mogelijk had hij het glinsteren van mijn brilleglazen toch gezien; of kwam een zijner poten in aanraking met de trekdraad? Wat 't ook was, de machtige vleugels werden opnieuw gespreid en voor de tweede maal vloog hij weg. De broeddrang was bij deze vogel echter zo sterk, dat hij na een paar minuten weer terugkwam. Nu ging hij regelrecht naar het nest en spoedig zat de „kluut“ rustig te broeden.

Na de aflossing hebben we deze vogels verder met rust gelaten, want er wachtte nog meer werk nl. het grutto-huishouden.

Deze vertegenwoordiger van de stellopers is een der prachtigste vogels van de moerassige hei. 't Is een lust voor het oog wanneer je ze daarginds door het luchtruim ziet zweven; aan het typische vliegbeeld met de zeer lange poten ver achter de staart uitgestrekt, zijn ze dadelijk te herkennen.

Tegen de wind in naderen we de plaats van het gruttonest. Eerst op een meter of vier zag ik haar zitten, diep ineengedoken, de lange rechte snavel naar de windrichting gekeerd. Ik schoof langzaam dichtbij en naderde met het toestel tot

... de plaats van het gruttonest. ...

op ongeveer twee meter. Rustig maakte ik een opname, zonder dat de vogel zich ook maar even bewoog. Alleen in de ogen lag angst, maar het broedinstinct overwon alle schrik. Daarna wilde ik nog verder vooruit, tot vlak bij het nest; ging toen in hurkhouding zitten en begon zachtjes tot de vogel te praten. Van zo dichtbij kon ik elk vlekje en stipje onderscheiden. Nog zie ik het warme roodbruin van de lange hals en de mooie gevlekte tekening op rug en vleugels. We hebben ma-grutto maar rustig haar groen-bruine eieren laten koesteren en trokken weer verder.

vervolg zie pagina 223

MIJN KWEK MET.

AUSTRALISCHE KUIFDUIVEN

Er wordt wel eens geschreven en gesproken van het Australisch Kuifduifje, maar ik vind dit voor deze duif toch wel een beetje kleinerend. Een beschrijving van de kleur zal ik maar achterwege laten want iedereen kent toch zeker deze 32 cm grote duif wel?

Ik schrok er wel een beetje van toen ik deze duiven thuis gestuurd kreeg. Ik kon ze namelijk alleen maar van een afbeelding en dacht dan ook dat ze kleiner waren. Achteraf zou ik ze toch niet meer willen missen. Overigens moet je er wel even aan wennen. In het begin doen ze, ik zou haast zeggen wat zenuwachtig aan, maar door ze op hun gemak te stellen door er tegen te praten, worden ze spoedig tam. Ze komen het best tot hun recht in een grote beplante volière. Met grote en kleine tropische vogels kan men ze goed samen houden. Ik heb tegenover hen nooit enige agressiviteit kunnen bespeuren. Merkwaardig is dat mijn witte rijstvogels, welke ook in mijn volière wonen, zo graag op de rug van deze duiven zitten en ook vaak in hun nabijheid vertoeven. Baden, zoals andere vogels doen, doet deze duif niet. Wanneer er een zacht regenbuitje valt zijn ze er wel als de kippen bij en zitten dan met de ene en dan met de andere vlerk te genieten van de regen. Ik schafte de duiven in het voorjaar aan en enkele weken daarna waren ze al druk aan het nestelen. Ze deden dit in een van boven open nestkast gevuld met korte takjes en heide. Vooral de doffer is dan druk in de weer met bouwen en pronken. Hij heeft de gewoonte wanneer hij takjes zoekt om die telkens met zijn bek omhoog achter zich te gooien. Het pronken is een machtig gezicht. Wanneer hij het op de grond doet, loopt hij achter de duivin aan of beschrijft een cirkel om haar waarbij hij alsmaar buigt en koert met uitgespreide staart. Het verschil tussen doffer en duivin is moeilijk vast te stellen. De doffer zou een iets dikkere hals hebben en rode poten... Men moet ze kennen...

Na enkele dagen lagen er in hun slordig gemaakt nest 2 eitjes. Ik had dat helemaal niet verwacht temeer omdat ik met deze vogels geen enkele ervaring had. Daarom ook liet ik ze rustig hun gang gaan. Nestkontrolle kan men maar beter achterwege laten. In het begin deed ik dat wel, maar wanneer ik ze van het nest wilde hebben sloegen ze met hun vleugels dat het niet mooi meer was. Ze waren er bijna niet van af te krijgen. Mijn mening is dan ook geen nestkontrolle omdat de vogels je dan eerder gaan zien als een vijand dan als hun verzorger. Broeden doen ze afwisselend. De doffer in de middaguren en de duivin de rest van de dag en de nacht. Wanneer de duivin op het nest zat en ik kwam in de volière dan kwam de doffer me direkt achterop ging in de nabijheid van de duivin zitten en keek wat ik uitvoerde. Het was kennelijk zijn bedoeling haar te beschermen. Na drie weken bemerkte ik dat ze hoger op het nest zaten dus moesten er jongen zijn. Dit was waar ook want na een week zag ik de kleine duiven met hun parmantige kuifjes van onder de vleugels der ouden uitkijken. Hun kuif kunnen zij op en neer bewegen. Bijvoorbeeld wanneer zij schrikken of iets dergelijks staat de kuif kaars recht op de kop. Wanneer zij rustig liggen te koesteren, ligt de kuif plat in de nek. Ik heb deze duifjes gewoon opgekweekt, dat wil zeggen wat voorradig was hebben ze gegeten. Ik verstrekke gemengd tortelduivenvoer, gemengd tropisch zaad, paddy, brood in water gekweekt, onkruidzaden, kracht en universeelvoer. Na drie weken kwamen de duiven uit het nest. Het zijn dan, alhoewel stukken kleiner dan de ouders, toch al flinke vogels. Nog enige weken werden ze door de ouders uit de krop met duivenmelk gevoerd tot ze zelfstandig zijn. Daarna worden ze door hun ouders verjaagd en moet men ze beslist apart zetten. Mijn ervaring is de vogels niet meer dan 2, hoogstens 3 nesten te laten groot brengen, anders gaat dat ten koste van de oudervogels. Ik heb wel eens gelezen van 4 nesten. Dit is beslist af te raden ook al doordat men dan veel te laat in het jaar komt. Men krijgt dan zwakke jongen die, wanneer uitgevlogen door hun poten zakken, langzaam maar zeker vermageren en dood gaan.

Ussel

De

MJN KWEEK MET..

GEELKOP GOULD- AMADINES

Enige jaren geleden ben ik begonnen met de vogelliefhebberij. In de aangeschafte vitrine verschenen natuurlijk eerst de meest bekende vogeltjes zoals tijgervinkjes, blauwfazantjes, grijze roodstaartjes en zebrovinken.

Tijdens het bezoeken van enkele tentoonstellingen werd mijn aandacht echter volledig opgeëist door de Gouldamadines. Deze rustige, vertrouwelijke vogels met hun mooi kleurrijk verenpakje, boeiden mij op het eerste gezicht! De wens, deze vogels ook te bezitten, drong zich direct aan mij op, doch ik bedwong mijzelf overijld te handelen. In de artikelen die over gouldamadines geschreven zijn, worden zij maar al te vaak als probleemvogels voorgesteld.

Daarom heb ik eerst goede, op Australische prachtvinken gerichte, literatuur aangeschaft. („Australische Prachtvinken" van J.H. Noordzij en „zaadetende tropische vogels II" van R. R. P. van der Mark). Het is gewenst, zoniet noodzakelijk, dat bij het uitoefenen van een liefhebberij waarbij levende dieren betrokken zijn, de beginnening zich eerst op de hoogte stelt hoe deze dieren, waarvoor hij immers verantwoordelijk is, moeten worden verzorgd!

Van het begin af aan heb ik mij tot doelgesteld om voor mijn vogels een zodanige omgeving te scheppen, dat zij niet alleen in goede conditie

blijven doch er ook toe overgaan eitjes te leggen, jongen uit te broeden en deze zelf groot te brengen.

Na enige tijd een paartje roodkopgouldamadines apart te hebben gehouden in een vrij kleine vitrine besloot ik mij volledig te gaan toeleggen op het bovengestelde doel. Begin 1969 bouwde ik op zolder een volière van 1,60m x 0,70m x 1,30m op het zuidoosten. In de volière werden drie paartjes goulds geplaatst. De zolder is centraal verwarmd; de temperatuur varieert er tussen $\pm 17^{\circ}\text{C}$'s nachts en $\pm 22^{\circ}\text{C}$ overdag. Deze temperaturen zijn lager dan in de meeste literatuur wordt vermeld. Mijn vogels zijn echter altijd zeer levendig en zitten mooi glad in de veren. Hun omgeving is nooit vochtig en tegen tocht zijn afdoende maatregelen getroffen.

In mei werden drie nestblokken van spaanplaat (20 x 15 x 15 cm) met een rond invleggat opgehangen in de bovenste hoeken van de volière. Begin juni toonde de geelkopman plotseling zeer veel belangstelling voor de geelkoppop. Hoewel van der Mark schrijft dat geelkoppen slechts met mate gekruist mogen worden heb ik ze toch maar laten begaan omdat het stel onverwant is. Het popje was kennelijk zeer gelukkig met de avances want na enige dagen werd de eerste gezamenlijke belangstelling getoond voor de

nestkastjes. Na alle drie nestkastjes geïnspecteerd te hebben werd het hoogste nestblok gekozen, het verst weggelegen van het raam. Als nestmateriaal werd veel gedroogd gras verstrekt; lange halmen en korte stukjes. In het kastje werd een goed afgewerkt bolvormig nest gebouwd van de lange halmen (tot veertig centimeter!) en de binnenzijde werd bekleed met grasjes van vijf tot tien centimeter. De „grasdrempel“ voor het eigenlijke nest werd ook niet vergeten. Deze nestbouw was niet geheel in overeenstemming met de literatuur waarin meestal wordt vermeld dat weinig aandacht wordt besteed aan de nestbouw en dat vrijwel altijd alleen korte grassprietten van vijf tot tien centimeter worden verwerkt. De bouw duurde ongeveer zes dagen. Direct daarna begon het popje met het leggen van de eitjes; in totaal zeven opeenvolgende dagen. Op 19 juni werd het laatste eitje gelegd en werd met broeden begonnen. Beide vogels bleven vertrouwelijk, werden niet onrustig en joegen de medebewoners slechts weg wanneer deze al te dicht bij hun nest in de buurt kwamen. Na vijftien dagen broeden, man en pop wisselden elkaar regelmatig af, kwamen op 3 juli vijf jongen uit. Eén van de eieren bleek later onbevruucht; het andere overgebleven ei bevatte een afgestorven kiem.

De vijf jongen werden door beide ouders regelmatig en goed gevoed. Ik geef mijn Gouldamadinnes het gehele jaar door een zeer gevarieerd menu, zoals gemend zaad voor tropische vinken, witzaad gemengd met losse trosgierst in een apart schaalpje, gemend onkruidzaad, tovo krachtvoer en trosgierst in aren. In de zomer en herfst krijgen zij volop verschillende verse graszaden, weegbree, herderstasje, zuring en melde. Verder zijn in de volière steeds te vinden: muur of sla, houtkool, witte molen grit/mineralen mengsel, sepia, zoutsteen en regelmatig fijnge-maakte verse eierschalen. In het drinkwater worden met mate vitamine druppels toegediend.

De eerste dagen werden de jongen vooral gevoerd met muur, verse gras- en onkruidzaden en in mindere mate met krachtvoer. Verse mieren-eitjes, die ik toevallig in de tuin gevonden had, werden in het geheel niet aangeraakt. Na enige dagen werd ook trosgierst en ander zaad aan de jongen gevoerd; tevens eischaal en grit. De jongen groeiden zeer voorspoedig en kondigden dit met steeds luider gebedel om voedsel aan. Al vanaf de negende dag werden de jongen 's nachts alleen gelaten. Na eenentwintig dagen vloog het eerste jong uit. In de boekjes die ik gelezen had werd vermeld dat de jongen de eerste nachten weer naar het nest worden teruggeleid door de man. Geen van mijn jongen is echter ooit 's nachts weer in het nest teruggegaan! De volgende dag, de tweentwintigste dus, vlogen de andere vier jongen uit. Zij werden zeer vriendelijk ontvangen door de twee andere koppels; geen snavelhouwen en geen gekibbel om de beste zitplaatsjes. De jongen wer-

den de eerste week buiten het nest door beide ouders met veel zorg omringd en zeer regelmatig gevoerd. Daarna alleen nog door de man tot de jongen ongeveer zes weken oud waren. Het popje was weer begonnen met het tweede legsel en precies veertien dagen na het uitvliegen lagen er weer zes eitjes in het nest. De voorspoedige gang van zaken herhaalde zich. Deze keer kwamen alle zes eitjes uit op 22 en 23 augustus. Op 11 en 12 september vlogen de jongen uit.

Ik was de koning te rijk met elf jongen Goulds, doch ik hield er rekening mee dat er nog veel zou kunnen gebeuren! Noordzij schrijft immers dat vele vogelliefhebbers hun illusies verloren zien gaan, wanneer vele jonge Goulds tijdens de rui van jeugdkleed naar volwassenkleed, sterven. Nadat de jongen waren uitgevlogen voerde ik weer vrijwel iedere dag verse muur en verse gras- en onkruidzaden. De jongen waren hier dol op en zodra het verse groen in de volière lag storte de hele vlucht zich erop! In deze periode namen de jongen ook zeer veel eischillen en grit op. De jongen uit de twee verschillende nesten konden het goed met elkaar vinden. De eerste weken sliepen ze altijd per nest gescheiden in verschillende hoeken van de volière.

De rui begon in de achtste week bij de vogels van het eerste nest en reeds in de zesde week bij die van het tweede. De rui verliep precies zoals beschreven.

Eerst ruiden de buik- en stuitveren, daarna het middelste gedeelte van het lila borstschild en vervolgens de rug en de grote veren. Als laatste de zijkanten van het borstschild, de turquoise halskring en het kopmasker. Nu, eind december, dus respectievelijk zes en vier maanden oud zijn alle popjes — drie uit het eerste en een uit het tweede nest — volledig doorgeruid. Enkele mannetjes vliegen nog rond met witte kopjes; het zijn de doorkomende kopveertjes. Het is dus aan te nemen dat alle jongen binnen een half jaar volledig op kleur zullen zijn.

Het eerst uitgevlogen jong van het tweede nest lag op 13 september 's morgens dood in de volière. Het had geen ziekteverschijnselen vertoond en kan zich dus wellicht 's nachts hebben doodgevlogen. Opvallend is dat de vier jonge popjes precies dezelfde cognackleurige maskers hebben als de moeder en het ziet er naar uit dat alle mannen dezelfde oranje maskers krijgen als de vader. Eén van de popjes had bij het uitvliegen een rand witte veertjes boven op de hals. Na de rui zijn deze veertjes geel geworden. In deze vogel is dus kennelijk iets van een albino factor aanwezig!

Het volgende seizoen hoop ik opnieuw te kunnen kweken met dit zelfde koppel en er weer net zoveel plezier aan te beleven. Is het nestelen en het opkweken van jonge vogels niet het interessantste en meest boeiende deel van onze liefhebberij?!

vervolg van pagina 219
VOGELS VAN DE PEELHEI

Zo langzaam zijn we het einde van de heivlakte genaderd en hier rond enkele vennetjes en de aangrenzende weilanden hebben de Kieviten hun domein. Aan het stille vluchten der wijfjes en de bepaalde capriolen der doffers zien we dat de meeste koppels broeden.

... hebben de Kieviten hun domein...

Een eerste kwartet vinden we reeds spoedig. Even gaan schouwen in een der vennetjes: het ei blijft echter drijven, een teken dat het sterk bebroed ofwel „vuil“ is. We leggen het weer netjes bij de drie andere en 't zal zeker nog uitkomen. Na een half uurtje zoeken hebben we waresmpel nog een buitenkansje ook. We vinden namelijk een nest met één pas uitgekomen jong en

... zien we dat de meeste Kieviten broeden...

... een pas uitgekomen jong...

drie zwaar aangepikte eieren. Je kunt de jongen in het ei horen piepen en ook het typische geluid van het schuren van de eitand over de harde schaal is duidelijk hoorbaar. Dit tafereeltje wordt natuurlijk gefotografeerd en straks zullen we nog even terugkomen om de stand opnieuw op te nemen.

... je kon de jongen in het ei horen piepen...

Voorlopig hebben we genoeg rondgezworven; een eindje verder gaan we rustig tegen een droge slootkant zitten om een boterham te eten en de gedragingen van de Kieviten te volgen. Van deze plaats zien we met de kijker het wijfje langs omwegen naar haar broedsel terugkeren, om het jong te koesteren en eventueel bij het uitkomen der andere eieren behulpzaam te zijn. We wachten ruim een uur en gaan dan de zaak nog eens inspecteren. In dat uur heeft zich ook een tweede Kievitskuiken uit haar enge kluisje weten te bevrijden en ligt doodmoe van inspanning en klotenat naast de lege dop; het eerst uitgekomen jong is reeds droog. De zon is achter de bomen aan de horizon verdwenen; ook voor ons wordt het tijd en uitgeleid door enkele verontruste Kieviten verlaten we de heide.

Zijkant rugdekveer harzerkanarie 150 x

Doorsnede baard rugdekveer harzerkanarie 1500 x

VEDERSTRUKTUUR (DEEL 1)

W. Beckmann

De agaatkanarie en de grijze zebra-vink.

Ik raak er steeds meer van overtuigd dat een goede kennis van de vederstructuur voor iedere tentoonstellingskweker van het grootste belang is. Mijn probleem was hoe deze kennis op een zodanige manier aan de kwekers over te dragen dat zij niet alleen het belang daarvan inzagen, maar dat zij daarvan ook de praktische richtlijnen voor hun kweek kregen. In de loop der tijden is mij gebleken dat praten alleen in vele gevallen vruchteloos was, maar dat zien wonderen kon verrichten. De kwekers die ik mijn preparaten door de microscoop kon laten zien, begrepen in vijf minuten kijken meer dan ik hun in vier uur praten kon duidelijk maken. Daar zowel het boek van dhr. Veerkamp, „Handleiding voor de kleurkanariékweker” als mijn boek „Handleiding voor de Zebra-vinkkweker”, op deze onderzoekingen gebaseerd zijn, kunnen we deze serie als een aanvulling op deze standaardwerken beschouwen.

De oplossing van het „kijken” hoop ik gevonden te hebben met het publiceren van vele micro-dias, gemaakt van deze preparaten door de microscoop.

Ter oriëntatie ziet u een tekeningetje van een rugdekveertje van een gewone harzerkanarie, in het hart de zwarte streping, maar zeer veel invloed op de totaalkleur hebben de uiteinden van de baarden (in de tekening aangegeven als zijkant)

Microfoto a toont de zijkant van de baarden van een harzerkanarie 100 x vergroot (de dia geeft een 100 x vergroot beeld aan, als de reproductie daarvan in O.V. nogmaals 2 x wordt vergroot krijgen we een totale vergroting van 200 x) Op deze dia ziet u dat de baarden bruin zijn en de haakjes zwart. In het hart van de veer (dus de streping) zijn de basiseinden van de baarden ook zwart. Nu bekijken we dia b, dit is een doorsnede van een baard en van de haakjes. Deze vergroting is 1000 x. Om de kern (medulaire cellen) van de baard ziet u duidelijk enige rin-

gen van roodbruin phaeomelaninekorrels, ook in de top van de doorsnede ziet u roodbruine phaeomelaninekorrels. In de doorsnede van de haakjes ziet u duidelijk het zwarte eumelanine.

Als uitgangspunt voor de studie van de vederstructuur van de kleurkanarie hebben we een harzer genomen met veel bruin in de rug, daar deze het meest de originele wildvorm benadert.

Als we bij deze harzer het aanwezige gele carotenoïde buiten beschouwing laten, zouden we als totaalkleur op het vleugeldeuk een bruin-grauwe kleur krijgen, gevormd door de combinatie bruine baarden-zwarte haakjes. Ditzelfde verschijnsel zien we bij een grijze zebra-vink, met veel bruin in de rug, bij de donkerbruine japanse meeuw wordt de totaalkleur op dezelfde wijze bepaald, hoewel de verhouding bruin-zwart enigszins anders ligt.

wordt vervolgd

NIEUW SYSTEEM OM WATERVERONTREINIGING TEGEN TE GAAN

Ongetwijfeld zult u wel eens kennis hebben genomen van het feit dat er jaarlijks talloze watervogels het slachtoffer zijn geworden van ernstige watervervuiling met name door olie. Het is daarom verheugend dat een Zweedse zeeloods een uniek, maar toch eenvoudig en relatief goedkoop systeem heeft bedacht om olie en andere stoffen die op het water drijven in te kapselen. Het kan ook worden gebruikt om stranden etc. tegen die stoffen te beschermen. Het systeem bestaat uit een plastic scherm van 60 cm hoogte, dat rechtop in het water drijft, waarbij ongeveer 40 cm onder water en 20 cm boven water blijft. Een ingenieus systeem van latten en staglijnen zorgt er voor dat het scherm ook bij golfslag en stroming op zijn plaats blijft. Ook is het mogelijk

Foto 1: Op deze foto ziet men hoe een boot van de Zweedse douane (die belast is met de bestrijding van waterverontreiniging) bezig is het scherm uit te zetten, om een baai af te sluiten. Een man achter op de boot zet het scherm uit.

het scherm te slepen. Een belangrijk voordeel is dat het scherm, dat in secties van 50 m wordt geleverd, gemakkelijk en snel van een boot in het water kan worden gebracht. In ons land demonstreerde de importeur, Loggers Rubbertech-niek n.v. te Dordrecht, met medewerking van rijkswaterstaat, het nieuwe systeem in de Beneluxhaven in het Europeoort gebied bij Rozenburg. Het eigenlijke scherm bestaat uit oranje-rode kunststof, in twee lagen op elkaar. Op regelmatige afstand zijn tussen de twee lagen „zakken“ gelast. In deze zakken worden als ballast zakjes zand aangebracht en ook drijvers. Hierdoor blijft

Foto 2: Deze foto toont een scherm, dat reeds in een haveningang is aangebracht. De zeilboot vaart door het „schone“ water de haven uit, terwijl op de voorgrond duidelijk te zien is, hoe het door olie zwart gekleurde water wordt tegengehouden door het scherm.

het scherm rechtop in het water. Verder worden er op regelmatige afstand latten in aangebracht, waaraan de staglijnen worden bevestigd. Alhoewel het verheugend is dat er allerwege wordt gewerkt om de waterverontreiniging tegen te gaan, blijft het toch een betreurenswaardige zaak dat dit steeds noodzakelijker wordt.

Foto 3: Hier ziet men een deel van het scherm op de wal. Links van de houten lat, waaraan de staglijnen worden vastgemaakt, bevindt zich een in de kunststof gelaste zak, waarin een zakje zand als ballast en een drijver. Hierdoor blijft het scherm onder alle omstandigheden in het water staan.

De Geschiedenis van de Kanarievogel

door E. Snelle

slot

Bij het begin der 17e eeuw werden er jaarlijks reeds 8000 kanaries gefokt en de handel moet wel levendig geweest zijn, want de Neurenberger magistraat zag zich genoodzaakt strenge verordeningen uit te vaardigen tegen de handelaars, die buiten Neurenberg gekochte vogels als „echte Neurenberger vogels” verkochten. Alleen als betrouwbaar bekend staande vreemde vogelhandelaars mochten in Neurenberg kopen. Zij moesten bij hun vertrek een ambtelijk certificaat aanvragen, dat aangaf hoeveel kanarievogels zij kochten.

Tegen het einde der 17e eeuw en in het begin der 18 eeuw had de stad Neurenberg veel door de oorlog te lijden. Handel en industrie waren verlamd. Het is verklaarbaar, dat een tak van handel, die uitsluitend de luxe of liefhebberij dient, het eerst in verval raakte.

Zo is in het begin van de 19e eeuw de kanariefokkerij in de Harz, naar de overleveringen en de historische gegevens bevestigen, door de mijnwerkers uit de lmsst na het staken van de mijnbouw aldaar naar deze bergdorpen overgebracht.

Aanvankelijk leverden zij slechts geringe resultaten op. Van de eens zo bloeiende Neurenbergse kanariefokkerij was niets meer dan de herinnering overgebleven. Zij was volmaakt in het vergeetboek geraakt en zeer lang heeft het geduurd voor ten tweede male de fokkers in Neurenberg zich opnieuw met de oude liefhebberij bezig hielden.

Omstreeks 1850 dook zij daar, zoals betrouwbare gegevens bevestigen, gelijk overal in Duitsland weer op. Nog langer duurde het voor de zanger van „Canaria” een handelsartikel in het wereldverkeer werd, ofschoon hij ook, zoals Brehm in zijn boek „Gevangen vogels” schrijft, inderdaad de markt eeuwenlang in zoverre beheerst heeft, dat hij de enige vogel was, die men regelmatig kon kopen.

De handel in kanaries en afgerichte goudvinken naar overzeese landen bestaat sinds het einde der 19e eeuw. De toenmalige bezitter van het sinds 1924 niet meer bestaande handelshuis C. Reiche in Ahlfeld bij Hannover schreef daarover aan Brehm: „Mijn grootvader en overgrootvader hadden zich reeds met de kanariehandel bezig gehouden. Beiden hadden zich St. Petersburg als afzetgebied gekozen en brachten ieder voorjaar grote hoeveelheden daarheen. In de herfst en winter bezochten zij met gelijk doel Holland en Engeland. De handel werd toen echter overal in zeer beperkte mate gedreven, daar bij de toenmalige onontwikkelde verkeersmiddelen, de verzending uiterst lastig en kostbaar was, omdat het te langzaam ging. Bovendien geloofde men, dat de verzending van de vogels schadelijk was en liet men ze derhalve tot Hamburg en Lübeck in marsen gedragen, vervoeren.

De van de kwekers opgekochte vogels werden direct in kleine houten kooitjes, z.g. Hanzerkooitjes, gedaan, deze in een mars geplaatst tot men 160 à 170 kooitjes bij elkaar had, welke dan met een dun stuk katoen bedekt werden. Voor een aantal van 1000 vogels gebruikte men 6 sterke dragers. Van Harz tot Lübeck duurde de reis 12 dagen.

Reeds een uur voor zonsopgang werd de tocht begonnen. Na een paar mijlen gelopen te hebben, werd gevoederd, evenzo na de tweede mijl en bij de derde betrokken zij hun nachtkwartieren, want niet alleen hun last, maar ook zijn omvang deed hen slechts langzaam vooruitgaan, zeker bij ongunstig weer en sterke wind. De lading had een hoogte van 1 ½ meter, een breedte van 78 cm en een diepte van 63 cm. Het gewicht van 50 kg. eiste de gehele kracht van de man. In de regel moest om de 10 minuten gerust worden. Om te voederen en te overnachten had men op alle routen bepaalde pleisterplaatsen. Kwam men daar aan, dan werden de vogels gevoederd en van water voorzien. Iedere 7 kooitjes waren door een lichte lat zodanig met elkaar verbonden dat de voederbakjes aan de ene, de drinkbakjes zich aan de andere kant bevonden. Nu nam een der dragers de ene rij na de andere rij af en gaf ze aan de tweede, die voeder in de bakjes deed, terwijl de derde d.m.v. een daarvoor ingerichte kan de drinkpotjes met water vulde. De vierde zette de kooien tegen de muur. Dat gebeurde om de vogels licht en lucht te geven en te controleren op ziekte.

Na verloop van een uur had men zo duizend vogels verzorgd. Alle drie dagen werden de kooien gereinigd. Dit reinigen nam zoveel tijd in beslag, dat men die dag slechts twee mijlen aflegde. Het voor de reis benodigde voedsel droeg een extra drager, terwijl het voor de zeereis benodigde voer der vogels aan vrachtgoed naar de havenplaatsen vooruit gezonden werd. Hoe lastig deze verzending ook was, de zwaar bepakte dragers trokken vrolijk en opgeruimd hun weegs, voet voor voet begeleid door liederen uit honderden vogelkeeltjes.

Aangetrokken door de reeds van verre te horen zang, verschenen somtijds scharen van vrijlevende vogels, die verbaasd de karavaan over verre afstanden begeleiden.

In het jaar 1842 ondernam de Firma C. Reiche een poging kanarievogels uit Duitsland in Amerika te importeren. Het was de eerste onderneming van die aard. De handelaar schrijft daarover: „Ik moest van een zeilschip gebruik maken en had maanden nodig voor ik in Amerika aankwam.”

Nog was de liefhebberij voor buitenlandse, het minst zeker voor kanarievogels, in het verre Westen niet ontwaakt. Het koste heel wat moeite om in de loop van de herfst en de winter, voor mijn duizenden vogels, afnemers te vinden. Aan alles was gebrek: aan liefhebbers, aan kooien, aan voeder, zoals de vogels dat gewoon waren en aan begrip voor hun prestaties.

Maar reeds na enige jaren vermeerdeerde het aantal liefhebbers en breidde zich van jaar tot jaar uit.

Achttien jaar later was de afzet ruim 15000 vogels. Van New-York tot Californië, van Canada tot de Mississippi had de „Hazerkanarievogel” in weinige jaren zich ingang, liefhebbers en vrienden verschaft.

Zijn frisse, klankvolle en toerrijke slag klonk toen reeds, zoals heden, door het salon der voornamelijk vrouw en door het nieuw opgerichte blokhuis in het eenzame woud.

Met de ontsluiting van Noord-Amerika als afzetgebied beleefde de kanarieteelt in Duitsland een ongekende bloei. Zolang de vogel nog door rondreizende handelaren in het land zelf verkocht werden, kon de fokkerij niet de omvang aannemen, die zij heden heeft. Eerst toen grote massa's naar Amerika geëxporteerd werden, werd ook de vraag groter en ontwikkelde de fokkerij van onze gele huisvriend zich van liefhebberij tot massateelt, tot handelsartikel.

In de laatste 20 jaar voor het uitbreken van de eerste wereldoorlog was de Duitse kanarie-export met miljoenenomzet reeds een betekenisvolle factor van volkswelvaart geworden.

In de tegenwoordige tijd (ca. 1925) leert een blik in de advertentie rubrieken der vakpers dat de kanarievogel nog steeds een begeerd exportartikel is, ofschoon de Amerikaanse Bond van kanariëkwekers heeft weten te bewerken, dat van ie-

dere kanarievogel, onverschillig welk geslacht, een ½ dollar invoerrechten wordt geheven. Maar niet alleen in Noord Amerika zocht de handel zijn weg. Ook naar Nederland, Engeland, Rusland, België, Frankrijk, naar Zuid Afrika, Indië en Australië gingen voor de oorlog reeds vele duizenden vogels uit Duitsland op weg. In China werd de vogel sinds zijn invoering door Engelse zeelui omstreeks het midden der vorige eeuw in grote massa's gefokt, die hoofdzakelijk naar Engeland en Nederlands Oost Indië geëxporteerd werden.

Wat de kanarievogel zo'n grote sympathie bij alle beschaafde landen ter wereld heeft doen verwerven, in zijn heerlijke zang vol harmonie en klankgehalte, aan wiens tovermacht zich weinig mensen kunnen onttrekken.

Hem tot de hedendaagse edelroller gevormd en in tegenstelling tot de bergbewoners van Tirol met verstandig geduld en volhardende opoffering, vele generaties door, de verfijning en zuiverheid van zang tot een vast erfgoed gemaakt te hebben, is de onbestreden verdienste van de vlijtige, zanglustige bewoners van de Harz.

De namen van fokkers als Bleyers, Volkmann e.a. maar in het bijzonder die van Wilhelm Trute, de grondlegger van een door hem genoemde stam, staan bij de fokkers der gehele wereld met gouden letters geboekt.

Vanuit het schilderachtige bergstadje St. Andreasberg, dat nog steeds de kanarievogel in zijn wapen voert, en van de omliggende plaatsjes is dan voor 90 à 100 jaar de Harzerzanger zijn zegentocht door geheel Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, ja geheel Europa en daarbuiten begonnen. Ofschoon ook thans in St. Andreasberg de liefhebberij erg in verval is geraakt en nu nog slechts door weinige „Altmeister” beoefend wordt, en ofschoon er bijna geen plaats in Duitsland te vinden is, welke niet binnen haar muren één of meer verenigingen van zangkanariebezitters herbergt, zo is de naam „Harzer” of „Saksische kanarievogel”, zoals hij buiten Duitsland genoemd wordt, daar toch onveranderd gebleven.

Wanneer wij de geschiedenis van de Harzer-vogel nagaan en zien hoe de wildling der Canarische eilanden een hooggeschatte cultuurvogel geworden is en ook in ons land talrijke vereerders telt, dan mogen wij wel eens vragen: Hoe staat het hier in Nederland met de kwekerij? En het antwoord op deze vraag is: **UITSTEKEND!**

Uit het voorgaande blijkt, hoe de groene vogel der Canarische eilanden is geworden een object van betekenis voor de kweker en liefhebber, maar ook voor de handel.

Sinds de laatste halve eeuw heeft de fokkerij van deze vogels en daarmee het verenigingsleven een enorme vlucht genomen.

Velen, zeer velen vinden een zinsvolle vrijetijdsbesteding in het kweken en verzorgen van vogels.

de EMU

door C. E. van Berkel

In het februari-nummer heeft u, in de rubriek „Van onze adverteerders“, kunnen lezen dat in Animal Vogel- en apenpark in Eindhoven een opvallend broedsucces is geboekt met een Emu paar. Ondanks dat ik er van overtuigd ben dat deze vogel bij de meeste van u geen deel uitmaakt van de collectie, leek het mij toch wel interessant om deze struisvogelachtige eens wat nader te gaan bezien. Hij komt voor in Australië en Tasmanië. De hoofdkleur is bruingrijs en de veren hebben zwarte uiteinden. Bovenkop en nek zijn zwart met een scheiding in het midden. De kopzijden en hals zijn naakt en helder blauw. Bruine ogen. Het wijfje is iets kleiner en heeft lichtere ogen. Op de kop die plat is, staan gekrulde veren. De snavel is kort en recht en loopt door tot onder het oog. De vleugels zijn nagenoeg niet ontwikkeld en de eigenlijke slagpennen ontbreken. Lengte is ongeveer twee meter. Zij leven in de uitgestrekte en spaarzaam beboste steppen van Australië waar zij zich te goed doen aan bessen, vruchten, graan en gras. De farmers voelen zich niet erg happy met hen en dat is ook de reden dat deze dieren uit al de gebieden waar landbouw en veeteelt wordt bedreven, fel wordt verjaagd en zo mogelijk wordt uitgeroeid. In zuid australië wordt een poging gedaan deze ook al weer bedreigde soort in een afgesloten ruimte van ruim 450 mijl bij elkaar te houden. Pogingen dan, want de vogels nemen alle moeite door de omheining te breken om naar groenere velden te komen. Wanneer zij dan langs die omheining worden opgejaagd, kunnen zij een snelheid bereiken van 40 mijl per uur en daarbij zijn ze dan zelfs nog vergezeld van hun jongen. Het blijken ook prima zwemmers te zijn. Overigens is het met hen wel uitkijken, want wanneer zij in een hoek zijn gedreven, kunnen zij met hun krachtige poten zijdelings of achterwaarts behoorlijke klappen uitdelen. Alleen de wijfjes beschikken over een grote opblaasbare luchtzakpijp waarmee zij een dreunend geluid kunnen voortbrengen. De eieren die zij legt hebben een grootte van ongeveer 14 cm en een vrij dikke groen gekleurde schaal met zwarte stippen. De haan heeft de taak deze uit te broeden en hij doet dat in ongeveer 62 dagen. Het is dan tevens vasten voor hem, want al die tijd neemt hij geen voedsel tot zich. Beide vogels brengen hun jongen groot. Terwijl de haan broedt, verdedigt „zij“ hun gebied en dat het geen katje is om zonder handschoenen aan te pakken, kunt u zich wel voorstellen. Over één vraag zijn de geleerden het niet helemaal met elkaar eens. Die vraag is: Zijn deze vogels monogaam of polygaam. Dat beide vogels hun jongen groot brengen, zou pleiten voor een monogaam huwelijk. Hoe het ook zij,

Emu jong.

deze *dromaius novaehollandiae* zoals de wetenschappelijke benaming luidt, is een geweldige vogel. Mocht u eventueel een koppeltje willen aanschaffen, dan dient u er wel rekening mee te houden, dat zij afzonderlijk moeten worden ondergebracht daar zij er beslist niet voor terug deinsen om andere vogels en ook zoogdieren aan te vallen.

Op deze foto is de linkerpoot van de emu niet helemaal compleet. Ik kan u wel verzekeren dat deze identiek is aan de rechterpoot.

Ussel

De

Belangrijke mededelingen

In de week van 4 t/m 9 mei is het bondsbureau gesloten.

Het bestuur van de Stichting Gezondheidsdienst voor Pluimvee, Oude Rijkstraatweg 43, Doorn, heeft per 1 april 1970 de mogelijkheid geopend sport- en sierpluimvee te laten onderzoeken tegen een vergoeding van f 10,— per voor onderzoek ingezonden dier.

De verzending van de dieren geschiedt het beste **Per Expresse** via de Nederlandse Spoorwegen N.V. Op doos en vrachtbrief moet dan als adres worden vermeld:

Gezondheidsdienst voor Pluimvee
Station Restante Driebergen

Op zaterdag en op de dag, voorafgaande aan een algemeen erkende feestdag dient men géén dieren of aan bederf onderhevig materiaal te verzenden, aangezien dit niet meer op tijd wordt ontvangen.

Voor telefonisch overleg kan men bellen: 03430 - 36 41.

Bedankt als Keurmeester:

G. A. v. Steen, Zwolle

Keurmeester W. IJzermans, Steenbergemans is telefonisch bereikbaar onder (01670) 41 64.

GRAMMOFOONPLAAT MET VOGELZANG

Door de N.V. **NEGRAM-DELTA** in Heemstede is een langspeelplaat met vogelzang in de handel gebracht. De titel van deze plaat is „**Amsel, Drossel, Fink und Star**“. We kunnen genieten van de prachtige zang van een groot aantal vogels, o.a. van de nachtegaal, de gekraagde roodstaart, het roodborste, de merel, de zanglijster, de vink, de tuinfluiter, de grasmus, de wielewaal, de hop en vele andere vogels. De zang van iedere vogel wordt voorafgegaan door een korte inleiding in het Duits door Rolf Dirksen. De opnamen zijn van zeer goede kwaliteit en vooral voor de natuurliefhebbers is deze plaat een prachtig hulpmiddel om bij zijn wandeling in de natuur de vogelgeluiden gemakkelijker te kunnen thuisbrengen. Jammer is het dat geen korte Nederlandse vertaling is bijgevoegd, het was al voldoende geweest om de namen van de vogels die te horen zijn er in het Nederlands bij te leveren.

Het merk van de plaat is „**Baccarola**“ no. 79283 Z W, de prijs bedraagt slechts f 10.80.

In Memoriam

A. Spaan
C. Vahl
W. van Meel
J. J. Heyne
A. Johman
J. van Berlo
P. A. Hagens
G. Oude Breuil
P. Arends
A. Driessen
L. ter Haar
J. Peeters
J. Hoekstra
Mevr. C. R. Hoogland-
Wolper

In leven lid van de afdeling:

Rotterdam
Monster
Made III
Uitgeest
Denekamp
Erp
Amsterdam
Almeido
Doetinchem
Bergen (L)
Amstelveen
St. Anthonis
Velp-Rheden
Leeuwarden

In Memoriam

Wij ontvingen het bericht dat de heer W. Zitman, keurmeester van harzerzangkanaries, op 2 april j.l. is overleden.

Zeer ongaarne missen wij de heer Zitman in ons keurmeesterskorps, aangezien hij als een van de oudsten onder ons, in de tijd dat hij gezond was, zeer actief was in het dienen van onze sport, o.m. door het schrijven van artikelen in ons orgaan.

Ondanks zijn slechte gezondheid van de laatste jaren, gaf hij nog steeds blij van grote belangstelling voor de zangkanarie.

Dat hij ruste in vrede.

M. van Woezik

In Memoriam

Na een langdurige ziekte ging van ons heen, de heer M. N. Volkering, keurmeester tropische vogels en grasparkieten.

Helaas hebben wij maar kort met de heer Volkering mogen samenwerken als keurmeester, velen van ons kenden hem als propagandist van de fa. Sluis met zijn lezingen over tropische vogels en parkieten.

Voor zijn gezin is zijn heengaan een groot verlies en naar hen gaat ons eerste medeleven uit. Ons keurmeesterskorps verliest in hem een zeer goed vogelkenner en goed collega; als keurmeester heeft hij zich voor onze organisatie volledig ingezet en deze aldus naar beste weten en kunnen gediend.

Vriend Volkering, rust in vrede.

Namens T.C.
en keurmeesters,
W. J. Mulder

Wij bieden U vrijblijvend aan: uit binnen- en buitenvolières.

Napoleons	4,50 p.p.	Grijze zebrevinken	8,— p.p.
Zilverbekjes en loodbekjes	4,50 p.p.	Witte zebrevinken	10,— p.p.
Bandvinken	5,— p.p.	Beige zebrevinken	9,— p.p.
Ektertjes	6,— p.p.	Masker zebrevinken	12,— p.p.
Vuurvinken	7,— p.p.	Zilvervleugelzebrevinken	13,— p.p.
Goudmuseen	7,— p.p.	Japane meeuwjes	8,— p.p.
Blauwfazantjes	7,50 p.p.	Japane nachtegale, mannen	17,50 pst.
Oranjekaakjes	7,— p.p.	Japane nachtegale, poppen	10,— pat.
Goudbukjes	9,— p.p.	Blauwvleugelnachtegale	30,— pat.
Mozambiquesijsjes	9,— p.p.	Rijstvogels	7,— p.p.
Edelzangers	9,— p.p.	Safraanvinken, groot	17,50 pst.
Geelstuitedelzangers	12,50 pst.	Himalayasijsjes	15,— pat.
Staalvinken	7,— p.p.	Shamelijsters	60,— pst.
Dominicaïnwides	11,50 p.p.	Bladvogels	40,— pst.
Geelstouderwides	15,— pst.	Surinaamse glansmerels	20,— pst.
Geelnekwides	20,— pst.	Afrikaans glansmerels	17,50 pst.
Koningawides	20,— pst.	Purperglansmerels	25,— pst.
Tijgervinken	7,— p.p.	Groene tijgervinken	20,— p.p.
Muskaatvinken	6,— p.p.	Jacarinevinken	10,— pat.
Zwartkop en driekleurnonnen	6,50 p.p.	Kaneelpapjes	20,— p.p.
Witkopnonnen	7,— p.p.	Witkeelpapjes	15,— p.p.
Blauwgrijze roodstaartjes	9,— p.p.	Zwarte papjes	15,— p.p.
St. Helenafazantjes	13,— p.p.	Indische nonpareils	20,— p.p.
Dubbelgoudbukjes	13,— p.p.	Geelkoptroupielen	20,— pat.
Angola blauwfazantjes	13,— p.p.	Bruinkoptroupielen	7,— pat.
Roodkopamadines	20,— p.p.	Zwartkoptroupielen	12,— pat.
Grenadierwevers op kleur	20,— p.p.	Rosevinken	15,— pat.
Zambianwevers	20,— p.p.	Kelalbulbuls	15,— pat.
Grondduifjes	40,— p.p.	Roodoorbulbuls	17,50 pst.
Pigmeeduifjes	35,— p.p.	Witoorbulbuls	16,— pst.
Diamantduifjes	20,— p.p.	Geelaluitbulbuls	20,— pst.
Zwartmaskerduifjes	17,50 p.p.	Oevermynahs	17,50 pst.
Zebra-duifjes	27,50 p.p.	Hertenmynahs	22,50 pst.
Peruduifjes geelnevel	30,— p.p.	Pagodamerels	16,50 pat.
Groenvleugelduiven	50,— p.p.	Grijskopmerels	16,50 pat.
Senegalduifjes	25,— p.p.	Graasparkieten, diverse kleuren	8,— p.p.
Staalvleedduifjes	25,— p.p.	Deensbont-, Albino- en Lutinoparkieten	12,— p.p.
Chinese kwartels	12,— p.p.	Valkparkieten	30,— p.p.
Regenkwartels	20,— p.p.	Goudvoorhoofd-parkieten	50,— p.p.
Rode boekwartels	22,50 p.p.	Blauwvleugelsperling parkieten	35,— p.p.
Francoïsekwartels	22,50 p.p.	Oranjevleugelparkieten	40,— p.p.
Lachduifjes	17,50 p.p.	Muisparkieten	32,50 p.p.
Calif. kuifkwartels	45,— p.p.	Yendayaparkieten	120,— p.p.
Zilver Chinese kwartels	35,— p.p.	Nandayaparkieten	55,— p.p.
Witte Japanse kwartels	35,— p.p.	Pruimkop-parkieten	40,— p.p.
Japanse kwartels	17,50 p.p.	Halbandparkieten	22,50 p.p.
Indigovinken	15,— pat.	Roseborstbaardparkieten	60,— p.p.
Mex. nonpareils	20,— pat.	Peruparkieten	70,— p.p.
Lazulivinken	20,— pat.	Bontboortjes	40,— p.p.
Valkleurenvinken	20,— pat.	Forstenlorris	130,— p.p.
Regenboogvinken op kleur	15,— pat.	Geelmantellorris	250,— p.p.
Blauwe bisschoppen	20,— pat.	Agap personatas parkieten	50,— p.p.
Mex. kernbijters	20,— pat.	Agap fisheries parkieten	45,— p.p.
Rode kardinalen	20,— pat.	Agap rosecolis parkieten	35,— p.p.
Mex. goudvinken	17,50 pat.	Grote alexandarparkieten	85,— p.p.
Mex. pestvogels	20,— pat.	Zwartkoppegeaaien	80,— pat.
Roodkuifkardinalen	17,50 pat.	Geelvoorhoofdpegeaaien	135,— pat.
Gladkopkardinalen	17,50 pat.	Tamboerjnduifjes	70,— p.p.
Groene kardinalen	35,— pat.	Damalijsters	60,— pat.
		Bruinoo-parkieten	60,— p.p.

Conditie: Niet franco. Rembours. Minimumorders f 15,—, verpakking f 1,50 per kistje. Levende aankomst en kwaliteit gegarandeerd. Reclames binnen 2 dagen. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 5.30 uur. Zondags t/m 31 augustus tot 4 uur. In onderstaande plaatsen en data zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop, waar U dan zelf Uw keus kunt maken en vrachtkosten bespaart.

SPIJKENISSE: Verenigingsgebouw „t Kontakt“, Vreedehofstraat 14, van 9 uur tot 2.30 uur, 23 mei.
 SCHAGEN: Hotel de Rode Leeuw, Markt 15, van 9 uur tot 2.30 uur, 16 mei.
 DRACHTEN: Het Wapen van Drachten, Zuidkade 13, van 9 uur tot 2.30 uur, 9 mei.
 WORMERVEER: Hotel de Jonge Prins, Marktstraat 2, van 9 uur tot 2.30 uur, 2 mei en 30 mei.
 „WIRIKA“, Elschoseweg 15, Schijndel, Telefoon 04104 - 23 55.

Langhout's VIMIGRIT voorkomt
slechte rui - legnood en stokrui

Postbus 23 Oegstgeest

Wissel

De

dat is taal, die ze verstaan...

In de kweektijd speciaal aanbevolen:

voor zaadeters:

Wimofok Top 55, met een hoog verteerbaar ruw eiwitgehalte. Ook zijn o.a. lysine en methionine toegevoegd.

speciaal voor roodfactorige kanaries:

Wimofok Top 55 Rood, met een zuivere cantaxanthine.

voor insekteneters:

Universeel voeder met ook hier aangepast aminozuur patroon.

vogelgrit:

met extra toegevoegd: maagkiesel en kalkaardig zeewier.

witte molen

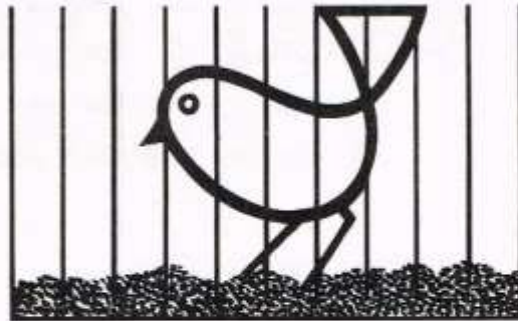
Provinciale weg 30, Meeuwen (N.Br.) Tel. 04165 - 433.

Sluspray
INSEKTICIDE
VEILIG
VOOR UW
VOGEL

Sluis Sluspray is het veilige insecten bestrijdingsmiddel voor vogels en vogelverblijfplaatsen. Het is absoluut onschadelijk voor uw kamer vogel. Sluis Sluspray is uitsluitend verkrijgbaar bij de erkende Dieren-specialzaak.

KON. P. SLUIS N.V.
ETTEN-LEUR.

't is van

Sluis

VOGELHANDEL REIN v. d. VEEN GOOR

Isabel kwartels	50,— ppr
Dwergkwartels	11,— ppr
Zilverkwartels	25,— ppr
Kuifkwartels	40,— ppr
Graaparkieten	8,— ppr
Albino parkieten	10,— ppr
Lutino parkieten	10,— ppr
Deensbonte parkieten	10,— ppr
Halsbandparkieten	20,— ppr
Pruinkopparkieten	40,— ppr
Bruinkopparkieten	60,— ppr
Agapornis Fischeri	47,50 ppr
Agapornis Taranta	35,— ppr
Agapornis personata	50,— ppr
Agapornis Roseicollis	35,— ppr
Yendaya parkieten	80,— ppr
Tamme papegaaien	155,— pst
Grijze roodstaartpapegaai	175,— pst
Rode kardinaal	25,— pst
Roodkuifkardinaal	20,— pst
Gladkopkardinaal	17,50 pst
Dwergduifjes	25,— ppr
Diamantduifjes	17,50 ppr
Grenadierwevers	12,— ppr
Oranjewevers	9,— ppr
Citroenwevers	9,— ppr
Mex. Nonpareil	45,— ppr
Ind. Nonpareil	20,— ppr
Grote Saffraanvinken	17,50 pst
Witkeelpapeg	20,— ppr
Goudbukjes	9,— ppr
Bandvinken	5,— ppr
Napoliens	4,— ppr
Zebraavinken grijs	6,50 ppr
Zebraavinken Isabel	7,— ppr
Zebraavinken wit	8,50 ppr
Zebraavinken masker	10,— ppr
Zebraavinken zilvervleugel	11,— ppr
Gordelgrasvinken	35,— ppr
Spitsstaart amadine	35,— ppr
Binzen astrilde	35,— ppr
Ceras astrilde	35,— ppr
Granaat astrilde	70,— ppr
Bichenow astrilde	50,— ppr
Driekleur papegaai amadine	52,50 ppr
Roodkoppogouids amadine	65,— ppr
Diamantvinken	50,— ppr
Rode Druppel astrilde	60,— ppr
Groenedruppel astrilde	75,— ppr
Edelzangers	9,— ppr
Elfen astrilde	45,— ppr
Oeefstuit edelzangers	11,— pst
Baardvogeltjes	22,50 ppr
Blauwkopblauwfazantjes	22,50 ppr
Roodkopamadine	22,50 ppr
Jap. Meeuwjes	6,— ppr
Abb. Geelbuk astrilde	15,— ppr
Driekleur nonnen	6,50 ppr
Muskaatvinken	6,— ppr
Rijstvogels	7,— ppr
Parelhalsband amadine	37,50 ppr
Mozambique sijjes	9,— ppr
Kalabulbul	15,— pst
Goudvoorhoofdvladvogel	40,— pst
Shamaliijster	60,— pst
Blauwvleugelnachtegaal	40,— pst
Bruinkoportolans	10,— ppr
Blauwgrijs roodstaartjes	9,— ppr
Zilverbekjes	4,— ppr
Oranjekaakjes	6,50 ppr
1-1 Napoleonnetjes	} samen 20,—
1-1 Blauwfazantjes	
1-1 Blauwgrijze roodstaartjes	
1-1 Bandvinken	

*s Maandags gesloten, *s Zondags van 9-2 u. geopend.
Verzending onder rembours, verp. f 1,50.
Minimum orders f 15,—

GROTESTRAAT 69
TEL. (06470) 2623

KLEINE ADVERTENTIES

AUSTRALISCHE PARKIETEN

Verzorging en kweek in Europa. Dr. H. D. Groen. Tweede, herziene en vergrote uitgave. Privé editie. Niet in de boekhandel. Verzending geschiedt franco na overmaking van f 31,50 per postwissel of giro aan: Dr. H. D. Groen, Rijksstr.weg 252, Haren (Gr.) Giro 833045

NU OF NOOIT!

Een eigen Sportbroedmachientje.
Vanaf f 85,— voor 100 Kwartel-eieren of 48 Kippe-eieren. Capaciteit van 80, 100, 150, 200 eieren enz. met eierenkeerapparaat voor 50 eieren vanaf f 175,—.
Folders met afbeelding op aanvraag.

A. M. KOKKE

Bradeweg 30 — Groesbeek — Telefoon 08891 - 16 32

PREPARATEURS

Uw adres voor Vogel en Zoogdierogen:
POLUX Schrans 101 c. Leeuwarden tel. 05100 - 2 51 00.
Katalogus gratis

BIJVERDIENSTE

In diverse plaatsen hebben wij nog plaats voor **aktieve verkopers** van de beroemde **DIVOZA** vogelvoerders, ongeëvenaarde kwaliteit, alles verpakt. Inlichtingen:
DIVOZA Bosweg 18-19, Leek, telefoon 05945 - 21 45

Wij bieden vrijblijvend aan: Zwartkop Lijsters, Brillenvogels, Saffraanvinken, Gele Zwartkuif Bulbul, prima zangers, Dayallijsters, Bladvogels, Dama Lijsters, Kardinalen, Tangara's, Bulbul, Zilveroor Nachtegale, Trouplalen, Blauwvleugel Nachtegale, Mex. Nonpareils, Japanse Nachtegale, Indigovinken, Lazulivinken, Witborst Rallen, Veelkleurenvinken, Wilde Arg. Kanaries, Cedarvogels, Regenboogvinken, Guatamala Gaaien, Honingzuigers, Aymaraparkieten, vele soorten kleine Tropische Vogels, diverse soorten Parkieten, Agaporniden, Lories, Kakatoes, Papegaaien, Beo's enz. enz.

Regelmatig leverbaar: Dwergkonijntjes, Angora Cavia's, Hamsters, Kleurmuizen, Marmotjes, Eekhoortjes, div. soorten Apjes, Prairielemmingen, Egelhamsters, Chinese (zilver) Hamsters, Amerikaanse kleurhamsters in 8 kleuren!, Terrarium dieren, o.a. Slangen, Schildpadden, Hagedissen, Kikkers, Salamanders enz., ook mooie Terrariums in div. maten. Wij verkopen: Witte Molen Voeders, Sluis Voeders, Langhout Voeders, Claus Insecten Voeders, Bogena Geneesmiddelen en Producten. Verder alle soorten voeders en zaden voor Apen, Hamsters, Marmotjes, Konijnen, Vogels, Terrarium Dieren enz. enz.

Mamster- en Caviakooien in zes modellen, Vogelkooien, Vitrines, Aquaria. Grote sortering Vogel en Dieren boeken in de Ned. en Engelse taal!

Wij verwachten: Kolibries, Motmots, Trogons, Cotingas, Toucans enz.

U weet het al jaren: Voor iets apart en moois naar het bekende adres:

AVIMEX, Import-Export, Violettenstraat 8
(Bij de Westerstraat) Amsterdam-C.
Tel. (020) 23 93 87

Geopend elke dag van 9-6 uur. Zondags gesloten. Wij verzenden door het gehele land.

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apenpark
Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan (verzending niet franko, verpakking / 1,50, minimum-orders / 15,-, levende aankomst gegarandeerd).

Jonge Kanaries, mannen bij 10 stuks	15,- p st
Jonge Kanaries, poppen bij 10 stuks	8,50 p st
Witte Kanaries, mannen	20,- p st
Witte Kanaries, poppen	15,- p st
Isabelrode Kanaries mannen en poppen	22,50 p st
Bastaard Putters, uitstekende zangers	22,- p st
Zilveroor Nachtegalen, uitst. zangers	50,- p st
Napoleonnetjes 4,50 p p bij 10 paar	3,50 p p
Zilverhokjes 4,- p p bij 10 paar	3,- p p
Bandvinken 5,- p p bij 10 paar	4,- p p
Eksertjes 3,50 p p bij 10 paar	4,50 p p
Vuurvinken 6,- p p bij 10 paar	5,50 p p
Blauwfazantjes 8,- p p bij 10 paar	6,- p p
Oranjefazantjes 8,- p p bij 10 paar	7,- p p
Mozambiquehoopjes 10,- p p bij 10 paar	8,- p p
Edelzangers 10,- p p bij 10 paar	8,50 p p
Geelstuit Edelzanger	11,- p st
10,- p p bij 10 paar	8,50 p p
Driekleur Nonnen 7,- p p bij 10 paar	6,- p p
Driekleur Nonnen 6,50 p p bij 10 paar	6,- p p
Muskaartvinken 5,50 p p bij 10 paar	5,- p p
Tijgervinken 7,- p p bij 10 paar	6,- p p
Staalvinken 6,50 p p bij 10 paar	6,- p p
Goudmussen 7,- p p bij 10 paar	6,50 p p
Goudbuikjes 8,50 p p bij 10 paar	8,- p p
Malabar Fazantjes 5,- p p bij 10 paar	4,50 p p
Witkop Nonnen 8,- p p bij 10 paar	7,- p p
Indigo Vinken 17,50 p st bij 5 stuks	15,-
Lauchgrüne pap. am.	25,- p p
Mexikaanse Nonpareils, mannen	27,50 p st
Grijze Rijstvogels 7,- p p bij 10 paar	6,50 p p
Beilenvogeltjes	25,- p p
Rode Kardinalen, mannen	30,- p st
Rode Kardinalen, poppen	35,- p st
Roodbekwevers, op kleur 8,- p p bij 5 paar	6,- p p
Oranjewevers, op kleur 12,- p p bij 10 paar	8,- p p
Napoleonwevers, op kleur 12,- p p bij 10 paar	8,- p p
Dottergele Wevers, op kleur 12,- p p bij 10 paar	8,- p p
Grote Textorwevers, op kleur 15,- p p bij 5 paar	12,50 p p
Dominikaner Whidaha, op kleur 14,- p p bij 5 paar	11,- p p
Paradijs Whidaha, op kleur 15,- p p bij 5 paar	12,50 p p
Japanse Meeuwjes 9,- p p bij 10 paar	8,- p p
Zebravinken, grijze 7,- p p bij 10 paar	6,- p p
Zebravinken, beige/bruine 8,- p p bij 10 paar	7,- p p
Zebravinken, masker 14,- p p bij 10 paar	12,- p p
Zebravinken, wit 11,- p p bij 10 paar	9,- p p
Zebravinken, zilvervleugel 15,- p p bij 10 paar	12,- p p
Bruinkop Ortolanen, goede zangers	7,50 p st
Zwartkop Ortolanen, zeldzaam	15,- p st
Violet Oorgranaat Astrildes	80,- p st
Koningswida's, mannen	40,- p st
Abess. Geelstuit Astrildes	28,- p p
St.-Helena Astrildes	15,- p p
Kwarto Astrildes	20,- p p
Blauwe Bisschoppen	20,- p p
Roodkop Gould Amadines	40,- p p
Gordel Graskinken	40,- p p
Ceres Amadines en Binzen Astrildes	35,- p p
Diamantvinken	55,- p p
Spitsstaart Amadines	35,- p p
Goudvoorhoofd Bladvogel	40,- p st
Kala Bulbul en Witoor Bulbul	13,- p st
Roodoor Bulbul	16,50 p st
Afrikaanse Glanspreeuw	20,- p st
Soldaten Spreeuw	25,- p st
Oever Mayna	15,- p st
Shama Lijster	50,- p st
Shama Lijster, op volle zang	60,- p st
Witkui Gaai, uit buitenvol.	45,- p st
Witkeel Gaai, uit buitenvol.	40,- p st
Roodsnavel en Geelsnavel Kitta	100,- p st
Fairy Bluebird (Irena Puello)	200,- p p

Fairy Bluebird, mannen afz.	145,- p st
Fairy Bluebird, poppen afz.	100,- p st
Zwartblauwe Gaai	200,- p st
Groene Jachtekster	200,- p st
Mexikaanse Langstaart Gaai	200,- p st
Grote Gele Troupialen	125,- p st
Witwang Touraco	200,- p st
Grote Geelborst Toekan	600,- p p
Carolina Duiven	70,- p p
Senegal Duiven	30,- p p
Australische Kuifduiven	80,- p p
Australische Bronsvleugel Duiven	130,- p p
Ala Blanca Duiven, zeer zeldzaam	150,- p p
Diamant Duiven	20,- p p
Zilver Diamant Duijjes	60,- p p
Grasparkieten	6,50 p p
Albino, Lutino, Deense Bonte Park.	12,- p p
Violet Parkieten	18,- p p
Agapornis Roseicollis	35,- p p
Tori Parkieten	50,- p p
Tui Parkieten	60,- p p
Muis Parkieten	35,- p p
Roodkop Parkieten	80,- p p
St. Thomas Parkieten	50,- p p
Yendaya Parkieten	120,- p p
Vuurvleugel Parkieten	60,- p p
Nandaya Parkieten	70,- p p
Halsband Parkieten	25,- p p
Gevlekte Gele Halsband Parkieten	wachtende
Grote Alexander Parkieten	100,- p p
Pruimekop Parkieten	40,- p p
Bourks Parkieten	75,- p p
Roodrug Parkieten	75,- p p
Turquoise Parkieten	90,- p p
Valkparkieten	37,50 p p
Bonte Boertjes (Dwerg Papegaaien)	14,50 p st
Derbyan Parkieten	300,- p p
Pennant / Blauw Rosella / Elegant / Splendid Parkieten	prijs op aanvraag
Malabar Parkieten	160,- p p
Goudvoorhoofd Parkieten	40,- p p
Grote Engelse Parkieten	prijs op aanvraag
Geelmantel Lorri	275,- p p
Purperne Lorri	400,- p p
Rodere Lorri	400,- p p
Ornaten Lorri	175,- p p
Forsten Lorri	150,- p p
Vrouwen Lorri	600,- p p
Groenkeel Lorri	275,- p p
veel gelijkend op lorri v. d. bl. bergen	
Edward Lorri	250,- p p
Grijze Roodstaart Papegaai met garantie op spreken bij 3 stuks	150,- p st
Grijze Roodstaart Papegaai, handtam, met garantie op spreken	140,- p st
Blauwvoorhoofd Amazone	180,- p st
Geelvoorhoofd Amazone	135,- p st
Dubb. Geelkop Amazone (Mexico)	135,- p st
Roodkop Amazone	150,- p st
Kleine Oranjekui Kakatoe	wachtende
Middel Oranjekui Kakatoe	175,- p st
Molukken Kakatoe	200,- p st
Middel Geelkui Kakatoe	400,- p st
Grote Geelkui Kakatoe	200,- p st
Grote Witkui Kakatoe	400,- p st
Zwarte Palmkakatoe	350,- p st
Edelpapegaaien	prijs op aanvraag
Geelblauwe Ara's	wachtende
Rode Geelvleugel Ara's	450,- p st
Groenvleugel Ara's	450,- p st
Soldaten Ara's	300,- p st
Hyacinth Ara's	500,- p st
Grote Java Beo, sprekend	wachtende
Middel Beo	300,- p st
Chinese Dwergkwartels 14,- p p bij 5 paar	75,- p st
Chinese Dwergkwartels, hennen	10,- p st
Rode Boskwartels	10,- p st
Witte Japanse Regenkwartels	wachtende
Zilver Chinese Dwergkwartels	35,- p p
Blauwe Schubbenkwartels	35,- p p bij 5 paar
Verder kunnen wij U aanbieden:	
Mooie kleine Capucijner Aapjes	120,- p p
Kleine Eekhoornaapjes	150,- p st
Kleine Groene Meerkataapjes	95,- p st
Kleine Rhesusaapjes	140,- p st
Blauwe Pauwen - Gele Goudfazanten - Kruining	185,- p st
Bos x Koningsfazant - Lady Amherst - Glans - Nepal - Tenebrosis - Horsfield Fazanten - Juffer- en Sariskranen - Smient-, Pijlstaart-, Casara-, Mandarijn-Benden - Wintertalingen - Zomertalingen - Grote Purperralen - Witte en Zwarte Zwanen.	

Wissel

De